

BIULETYN

A stylized, high-contrast graphic of Józef Piłsudski's profile, facing right. The image is composed of solid red and white shapes against a white background. The profile is filled with red, while the background behind it is white. The overall effect is a bold, minimalist silhouette.

INSTYTUT JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO W AMERYCE

POŚWIĘCONY BADANIU NAJNOWSZEJ HISTORII POLSKI

ROK LXIV (64)

MAJ 2008 – KWIECIEŃ 2009

Wolontariuszki Instytutu Piłsudskiego

Grażyna Lech

Sylwia Niczewska

Agnieszka Petka

Jadwiga Pietraszewska

Agnieszka Rybak

Agata Wierciszewski

Elżbieta Zamkotowicz

Autor okładki: Rafał Olbiński

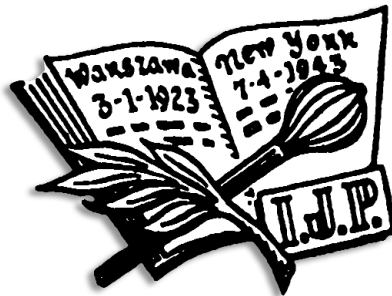
INSTYTUT JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO W AMERYCE

POŚWIĘCONY BADANIU NAJNOWSZEJ HISTORII POLSKI

BIULETYN

ROK LXIV (64)

MAJ 2008 – KWIECIEŃ 2009

A NOT-FOR-PROFIT EDUCATIONAL INSTITUTION

(CONTRIBUTIONS ARE DEDUCTIBLE FOR INCOME TAX PURPOSES – 501(c)(3))

180 SECOND AVENUE, NEW YORK, NY 10003
tel. 212 505-9077, fax 212 505-9052, e-mail info@pilsudski.org

Rada Instytutu Piłsudskiego w Ameryce

Ewa Babiarz

Andrzej Beck

Prof. Mieczysław Biskupski

Dr Iwona Drąg Korga

Piotr Kumelowski

Dr Artur J. Kowalski

Jacek Gałazka

Dr Janusz Jachowicz

Ewa Krystyna Hoffman-Jędruch

Dr Magda Kapuścińska

Janusz Krzyżanowski

Krzysztof Langowski

Dr Danuta Piątkowska

Stanisław Świdorski

Dr Marek Zieliński

Zarząd Instytutu

Prezes – *Dr Magda Kapuścińska*

Wiceprezes – *Dr Marek Zieliński*

Sekretarz Zarządu – *Ewa Babiarz*

Dyrektor Wykonawczy i Skarbnik – *Dr Iwona Drąg-Korga*

Asystent Prezesa – *Jolanta Szczepkowska*

Radca prawny Instytutu – *Rafał Gawłowski*

Wolontariusze

Grażyna Lech, Sylwia Niczewska, Agnieszka Petka,

Jadwiga Pietraszewska, Agnieszka Rybak, Anita Świątczak,

Agata Wierciszewski, Elżbieta Zamkotowicz.

Instytut jest otwarty dla korzystających w poniedziałki i wtorki od 10 rano do 17, w środy od 10 do 20.

Biuro czynne od poniedziałku do piątku w godzinach od 9 do 17.

Szanowni Państwo,

Nową i piękną okładkę do obecnego Biuletynu wykonał sławny artysta Rafał Olbiński. Artysta ten, laureat nagrody Instytutu Piłsudskiego „Art and Music Award 2000” już poprzednio wspierał nas swoim talentem. W 1985 roku z okazji pięćdziesięciolecia śmierci Józefa Piłsudskiego zaprojektował niezwykle oryginalny plakat i w 2003 roku wykonał plakat z podobizną Marszałka na 60-lecie istnienia naszego Instytutu.

W Biuletynie, oprócz zwykle podawanych wiadomości sprawozdawczych, znajdują się ciekawe opracowania. Dr Danuta Piątkowska przedstawia pierwsze polskiego konsula niepodległej Polski w Nowym Jorku, Krzysztof Langowski pisze o siedzibach Piłsudczyków w Nowym Jorku.

Okres sprawozdawczy był okresem trudnym dla zarządu Instytutu, ale pełen pozytywnych akcji i załatwionych spraw. Zarząd spotyka się często i wszystkie decyzje podejmowane są w zespole.

Dzięki wysłanemu co miesiąc do ponad 4300 osób Biuletynowi e-mailowemu, wiadomości o Instytucie rozchodzą się w USA, Polsce i innych krajach. Otrzymujemy mnóstwo podziękowań i gratulacji za to wydawnictwo. Biuletyn ten dostępny jest również w wersji angielskiej.

Obecnie nasza dwujęzyczna strona internetowa jest aktualizowana na bieżąco, co bardzo ułatwia podawanie najnowszych wiadomości o Instytucie. Nasz Instytut zaistniał w Wikipedii. Każdy może teraz poznać historię przedwojennego i obecnego Instytutu Piłsudskiego. Wiadomości te są umieszczone w Wikipedii w języku polskim i angielskim.

W ciągu roku sprawozdawczego do Instytutu dołączyło 129 nowych członków.

W ciągu ostatniego roku sprawozdawczego gościliśmy wiele osób z Polski. Najważniejsi z nich to Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego Bogdan Zdrojewski, ksiądz Tadeusz Isakowicz-Zaleski, posłowie Paweł Zalewski i Adam Lipiński, dyrektor Instytutu Pamięci Narodowej prof. Jan Żaryn i inni.

Odbyło się szereg spotkań, takich jak: sesja naukowa zorganizowana ze Stowarzyszeniem Weteranów Polskich w Ameryce (SWAP), kiermasz książki połączony z wyświetleniem filmu o Piłsudskim z okazji Święta Niepodległości Polski, cieszący się ogromną frekwencją, odczyt o Lwowie połączony z wystawą grafik związanych z tym miastem. Jak co roku gościliśmy wiele zaproszonych osób na dorocznej Gwiazdce w Instytucie. Otrzymaliśmy zezwolenie Telewizji Polskiej na wyświetlanie polskich filmów dokumentalnych i fabularnych za ulgową opłatą licencyjną. Pokaz filmowy odbywa się co miesiąc. W siedzibie Instytutu odbywają się spotkania organizowane przez Klub Podróżnika i Klub Seniora „Krakus”.

Grudzień jest miesiącem wydarzeń i spotkań opłatkowych. Nadchodziły zaproszenia od organizacji polonijnych takich jak SWAP, Centrala Polskich Szkół Doksztalających, Polish-American Business Club, Organizacja Studentów Polskich. Członkowie Zarządu i Rady Instytutu uczestniczyli w uroczystościach przez nie organizowanych.

Rozpoczęliśmy prace z zakresu digitalizacji dokumentów naszych kolekcji archiwalnych. Dzięki sponsorom, przede wszystkim Polsko-Słowiańskiej Federalnej Unii Kredytowej i Trade Wall Street International oraz prywatnym osobom zakupiliśmy niezbędny sprzęt do prowadzenia tego projektu. W pracach digitalizacji pomagają nam cztery wolontariuszki – młode Polki studiujące na LaGuardia College. W sumie mamy obecnie siedem wolontariuszek, które partycypują również w wykonywaniu kwerend, prowadzeniu akcji fundraising i innych czynnościach.

Dzięki funduszom z Senatu RP w Instytucie przebywała bibliotekarka z Biblioteki Narodowej w Warszawie. Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego zafundowało dwa staże zawodowe w archiwum. Stażystki porządkowały i katalogowały dokumenty archiwalne i książki.

Sytuacja finansowa Instytutu jest stabilna. W listopadzie zakończył się proces sądowy dotyczący przyznania spadku po zasłużonym członku Rady, panu Janie Weiss. Ten spadek i dwa inne, po Janie Więckowskim i Halinie Chodackiej znacznie powiększyły nasze wpływy z odsetków. Ostrożne zainwestowanie naszych funduszy zapobiegło stratom, które nasze inwestycje mogły ponieść w związku z obecnym kryzysem gospodarczym. Nasz deficyt budżetowy w bieżących wpływach i wydatkach za ostatni roczny okres sprawozdawczy zmniejszył się o prawie 20 tysięcy dolarów w porównaniu z poprzednim rokiem.

Cieszymy się ładniejszym wyglądem odnowionego parteru i pierwszego piętra Instytutu. Koszt remontu był stosunkowo niski, dzięki życzliwej Instytutowi polskiej firmie „Handyman” z Clifton, NJ.

Instytut utrzymuje ożywione kontakty z polskimi przedstawicielstwami i organizacjami w Nowym Jorku. Między innymi mamy bliskie kontakty z konsulem generalnym Krzysztofem Kasprzykiem i jego współpracownikami. Wspólnie ze SWAP zorganizowaliśmy w Instytucie sesję naukową. Utrzymujemy kontakty z Polskim Instytutem Naukowym i Fundacją Kościuszkowską. Dyrektor Iwona Korga i prezes Magda Kapuścińska uczestniczyły w Konferencji Muzeów, Archiwów i Bibliotek na Zachodzie, co pozwoliło na zacieśnienie wzajemnych kontaktów pomiędzy organizacjami polonijnymi w Europie, Kanadzie i Ameryce.

Utrzymujemy kontakty i współpracujemy z wieloma instytucjami w Polsce.

- Z Naczelną Dyrekcją Archiwów Państwowych współpracujemy w dziedzinie digitalizacji dokumentów archiwalnych obejmującej scalanie archiwów obu placówek oraz przyjazdu archiwistów.
- Z Instytutem Pamięci Narodowej planowana jest współpraca w zakresie dokumentacji badań naukowych, digitalizacji i edycji źródeł będących w posiadaniu Instytutu Piłsudskiego i IPN, a także w zakresie edukacji historycznej.

- Z Biblioteką Narodową omawiane są sprawy związane z digitalizacją oraz przyjazdem bibliotekarzy. Biblioteka organizuje kursy specjalistyczne w zakresie wykonywania zapisu cyfrowego czasopism, dokumentów i książek, digitalizacja bowiem jest obecnie jednym z najważniejszych zadań bibliotek i archiwów.

- Kontaktujemy się z Polskim Instytutem Spraw Międzynarodowych, z Instytutem Piłsudskiego w Warszawie – z prezesem Andrzejem Przewoźnikiem, z Fundacją na Rzecz Nauki Polskiej, Stowarzyszeniem Wspólnota Polska, Telewizją Polską, Narodowym Centrum Kultury. Spotykamy się również z Krzysztofem Jaraczewskim – dyrektorem mającego powstać Muzeum J. Piłsudskiego.

Mamy nadzieję, że opisane wyżej osobiste kontakty z organizacjami w Polsce będą owocowały nie tylko w uzyskiwaniu funduszy na nasze programy, ale również w ożywieniu współpracy z Polską.

Instytut Piłsudskiego działa. Wiedza o naszej organizacji rozszerza się. Czujemy się potrzebni i uznawani. Zawdzięczmy to zgodnej i twórczej pracy obecnych Zarządu i Rady Instytutu oraz wsparciu moralnemu i finansowemu naszych członków, sponsorów, przyjaciół i instytucji w Polsce. Prosimy i liczymy na dalsze poparcie i jesteśmy pewni, że kolejny rok będzie jeszcze lepszy.

Zarząd Instytutu Piłsudskiego w Ameryce

30 kwietnia 2009 r.

Członkowie Rady Instytutu obecni na zebraniu sprawozdawczo-wyborczym w dniu 14 kwietnia 2009 r. Od lewej: wiceprezes dr Marek Zieliński, Krzysztof Langowski, dr Danuta Piątkowska, Piotr Kumelowski, prezes Magda Kapuścińska, dr Artur Kowalski, dyrektor dr Iwona Korga, dr Janusz Jachowicz, sekretarz zarządu Ewa Babiarz, Janusz Krzyżanowski.

Podziękowania

Zarząd Instytutu Piłsudskiego dziękuje:

- **Senatowi RP** za przyznanie grantu koordynowanego przez Fundację SEMPER POLONIA, który sfinansował zawodowy staż pracownika Biblioteki Narodowej w bibliotece Instytutu oraz nagrody dla dzieci i młodzieży biorącej udział w konkursie wiedzy o Polsce organizowanym przez Centralę Polskich Szkół Doksztalających.

- **Ministerstwu Kultury i Dziedzictwa Narodowego** za sfinansowanie staży zawodowych dwóch archiwistów, którzy porządkowali kolekcję archiwalną Instytutu.

- **Naczelnej Dyrekcji Archiwów Państwowych i Bibliotece Narodowej** za owocną współpracę i pomoc merytoryczną w opracowywaniu zbiorów Instytutu.

- **Polsko-Słowiańskiej Federalnej Unii Kredytowej, Adamba Imports, Trade Wall Street International, dr Magdzie Kapuścińskiej** za finansowe wsparcie projektu digitalizacji.

- **Telewizji Polskiej** za przyjęcie instytutu do programu pokazów filmów po obniżonych kosztach licencyjnych.

Serdeczne podziękowania składamy **wszystkim donatorom, członkom, wolontariuszom i sympatykom Instytutu**. Dzięki Państwa pomocy i zaangażowaniu, Instytut działa i rozwija się!

Dziękujemy mediom polonijnym: **Nowy Dziennik, Kurier Plus, Super Expres, Radio Rytm, Polskie Radio 9.10** za informowanie o działalności Instytutu Piłsudskiego.

Działalność Instytutu

Maj 2008 – kwiecień 2009

Jak można uczestniczyć?

Zwracamy się do wszystkich zainteresowanych historią, archiwami i działaniami naszej placówki do wstępowania w szeregi członków Instytutu Piłsudskiego. Zapisać można się telefonicznie, listownie albo poprzez naszą stronę internetową. Instytut prowadzi różnorodną działalność, od opracowywania zasobów archiwalnych do prowadzenia kwerend historycznych i digitalizacji zbiorów, organizuje wystawy, wykłady, prezentacje filmowe i wiele innych. Potrzebujemy wolontariuszy do pomocy w tych zadaniach. Praca zwykle jest na miejscu, ale coraz więcej można zrobić przez Internet. Prowadzimy na miejscu szkolenia, nie trzeba posiadać specjalistycznej wiedzy, żeby zostać wolontariuszem. Potrzebujemy też osób z zapałem do pracy w dziedzinie komputerów i programowania. Wszystkich zainteresowanych aktywnym uczestnictwem w działalności Instytutu prosimy o kontakt.

Wszyscy członkowie oraz wolontariusze Instytutu są wymieniani w corocznym biuletynie, a członkowie korporacyjni wraz z logo firmy umieszczani są na naszej stronie internetowej. Członkowie i sympatycy otrzymują doroczny biuletyn, miesięczne biuletyny elektroniczne i zaproszenia na wszystkie organizowane przez nas spotkania.

Apelujemy także o przekazywanie do Instytutu Piłsudskiego pamiątek rodzinnych, korespondencji i innego rodzaju zbiorów archiwalnych. Nasze zbiory ciągle rosną dzięki hojnym donacjom od osób prywatnych i instytucji.

Prace archiwalne i biblioteczne

Co roku przyjeżdżają do nas na staż archiwiści z Archiwów Państwowych i bibliotekarze z Biblioteki Narodowej. Pobyt ich jest opłacany przez instytucje wysyłające. Stażyści modernizują i katalogują nasze zbiory archiwalne i biblioteczne. Czasem też pomagają przy wykonywaniu kwerend i biorą udział

w innych działaniach Instytutu. Jesienią ubiegłego roku cieszyliśmy się obecnością archiwistek Danuty Bzury i Ani Żak oraz bibliotekarki Elżbiety Przesmyckiej. Te młode osoby z Polski pracowały z oddaniem – przy tym uśmiechnięte i zawsze chętne do pomocy tworzyły świetną atmosferę pracy.

Danuta Bzura z Archiwum Państwowego w Łomży zajmowała się porządkowaniem i opisywaniem zawartości akt osobowych. Między innymi były to archiwa dobrze znanych Instytutowi osób takich jak Sigmund Bajak, wice-admirał Marynarki Wojennej, wieloletni pracownik sieci NBC, dziennikarz i historyk. Instytut wiele mu zawdzięcza. To on nauczył nas organizowania elitarnych bankietów sponsorowanych przez amerykańskie firmy. Dzięki jego naukom i narzuconej dyscyplinie, bankiety odnosiły ogromny sukces. Przynosiły Instytutowi znaczny zastrzyk pieniężny i uważano je za prestiżowe wydarzenie w Nowym Jorku.

Anna Żak z Archiwum Państwowego w Łowiczu rozpoczęła porządkowanie zespołu *Zbiór Prasy Małego Formatu*. Opracowana część zespołu zamyka się w latach 1908-1997. W swoim sprawozdaniu pani Anna opisuje ten zbiór i wymienia najciekawsze pozycje. Do nich należy między innymi prasa związana z obozami polskimi na terenie Niemiec po zakończeniu II-ej wojny światowej. W gazetkach z obozów ochronnych „Displaced Persons” zwanych potocznie DP można przeczytać o trudach codziennego życia, radościach i smutkach, wspomnienia o ciężkich przeżyciach wojennych i dylematach dotyczących dalszego życia: emigracja czy powrót do Polski. W gazetkach można znaleźć strony z krzyżówkami i humorem. Jest też wiele innych czasopism związanych z różnymi miejscami pobytu Polaków w czasie wojny, takimi jak Liban czy Tel-Awiv.

Porządkowaniem zbiorów bibliotecznych zajmowała się Elżbieta Przesmycka z Biblioteki Narodowej w Warszawie. Kontynuowała prace zapoczątkowane w poprzednich latach przez inne osoby z Biblioteki Narodowej przebywające na stażu w Instytucie. Porządkowanie polega na selekcji i wprowadzaniu do bazy komputerowej MAK kolejnych książek. Program ten daje możliwość statystycznego wglądu w zbiory, zależnie od rozmaitych kryteriów, i jest łatwy w wykorzystaniu przez czytelników, którzy wyszukują poszczególne książki za pomocą komputerów. W czasie swojego pobytu pani Elżbieta skatalogowała prawie 900 książek.

Wszyscy stypendiści pomagali chętnie w bieżącym funkcjonowaniu Instytutu, szczególnie przy organizowaniu kiermaszu książek, czy innych imprezach.

Dużo jeszcze zostało do zrobienia zarówno w zbiorach archiwalnych jak i bibliotecznych. W tym roku spodziewamy się przyjazdu z Polski archiwisty i bibliotekarza, którzy będą kontynuować prace związane z katalogowaniem i modernizacją naszych kolekcji.

Udział w konferencjach

XXX Stała Konferencja Muzeów, Archiwów i Bibliotek Polskich na Zachodzie – Rzym 10-13 września, 2008

Dr Magda Kapuścińska i dr Iwona Korga uczestniczyły w Konferencji Muzeów, Archiwów i Bibliotek Polskich na Zachodzie. Konferencja jest organizowana co roku w innym miejscu przez jedną z 14-tu polskich instytucji z różnych krajów (między innymi Włochy, Anglia, Francja, Kanada, Szwajcaria, USA), które są członkami Konferencji.

Tym razem konferencja była organizowana w Rzymie w dniach 10-13 września przez Ośrodek Dokumentacji Pontyfikatu Jana Pawła II. Organizatorzy przygotowali bardzo bogaty program – 3-dniową konferencję, w tym jeden dzień zamknięty, przeznaczony na sprawozdania organizacji i dwa dni na sesję otwartą i spotkania z przedstawicielami rządu RP i instytucji kościelnych w Rzymie.

Dr M. Kapuścińska wygłosiła sprawozdanie z działalności Instytutu po 12 kwietnia, 2008, a dr I. Korga przekazała informacje o imprezach i programach organizowanych przez Instytut w okresie sprawozdawczym (wrzesień 2007-wrzesień 2008) oraz rozdała zebranym najnowszy Biuletyn Instytutu.

12 września, 2008 podczas sesji naukowej dr Iwona Korga wygłosiła referat pt. „Najważniejsze zbiory Instytutu J. Piłsudskiego w Ameryce związane z niepodległością Polski”. Wykład spotkał się z gorącym przyjęciem.

Podczas konferencji odbyły się spotkania z następującymi przedstawicielami rządu RP:

- Jackiem Milerem – dyrektorem Departamentu Dziedzictwa Narodowego Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego (MKiDN). Zapewnił on, że ministerstwo będzie wspierało działalność Instytutu Piłsudskiego w Nowym Jorku i innych instytucji polskich za granicą. Pan J. Miler jednocześnie podkreślił, że MKiDN popierałoby przenoszenie do Polski zasobów instytucji emigracyjnych tylko i wyłącznie wtedy, gdyby istniało zagrożenie dla zbiorów, a władze instytucji jednomyślnie podjęłyby decyzję o zamknięciu instytucji. Według dyrektora Milera Rządowi RP zależy na obecności za granicą takich placówek jak Instytut Piłsudskiego.

- Dyrektorem Sławomirem Radoniem i dyrektorem Barbarą Berską z Naczelnej Dyrekcji Archiwów Państwowych (NDAP). Podtrzymywali oni ofertę dalszej współpracy i opieki nad zbiorami Instytutu. W ciągu najbliższych lat nadal będą przyjeżdżać do Instytutu stażyści celem dalszego opracowania zbiorów. W opinii NDAP przeniesienie zasobów Instytutu do Muzeum w Sulejówku jest niedobrym rozwiązaniem, gdyż nie łączy się zbiorów muzealnych z archiwalnymi.

- Dyrektorem Biblioteki Narodowej – dr Tomaszem Makowskim, który zapewnił o dalszej współpracy z Instytutem i przysyłaniu stażystów do biblioteki Instytutu.

Wyjątkową atrakcją w czasie konferencji było zwiedzenie Kościoła Polskiego w Rzymie i wysłuchanie wykładu arcybiskupa Szczepana Wesołego. Kardynał Stanisław Ryłko odprawił dla uczestników konferencji mszę św. w podziemiach Bazyliki Św. Piotra, kilka metrów od grobu Jana Pawła II. Dodatkowo uczestnicy zwiedzili archiwum Kongregacji do Spraw Świętych i wysłuchali prezentacji księdza Sławomira Odera o stanie przygotowań w procesie beatyfikacyjnym Jana Pawła II.

Wzajemne rozmowy i wymiana doświadczeń podczas konferencji pozwoliły na zapoznanie się z działalnością organizacji podobnych do Instytutu Piłsudskiego i na nawiązanie osobistych znajomości z pracownikami innych emigracyjnych instytucji.

Zjazd Polish American Historical Association

W dniach 2-4 stycznia, 2009 odbył się w Nowym Jorku doroczny zjazd Polish American Historical Association (PAHA), który jest częścią konferencji organizowanej przez American Historical Association (AHA). Konferencje te odbywają się co roku w innym mieście na terenie Stanów Zjednoczonych i przyciągają historyków, nauczycieli i naukowców.

PAHA, która działa w Stanach Zjednoczonych od 1943 r. każdego roku organizuje w ramach zjazdu AHA konferencję traktującą o historii Polonii w USA. Historycy prezentują wyniki prowadzonych prac badawczych i dyskutują z zebraną publicznością.

W tym roku na konferencji PAHA Instytut reprezentowała dr Iwona Korga, która wygłosiła prezentację pt. "How World War II Affected the Polish East Side 1939-1945" będącą częścią szerszej dyskusji dotyczącej śladów polskich na Dolnym Manhattanie. Podczas konferencji PAHA przyznaje nagrody za najważniejsze osiągnięcia w dziedzinie badań nad historią Polonii. W 2009 r. Swastek Prize za najlepszy artykuł opublikowany w periodyku Polish American Studies otrzymała Iwona Korga.

Tegoroczna konferencja była ważnym wydarzeniem służącym nawiązaniu kontaktów naukowych i wymiany informacji.

Wolontariusze

Instytut opiera się głównie na pracy wolontariuszy. Oprócz dyrektora zatrudnionego na etacie, wszyscy członkowie Zarządu i Rady Instytutu pracują pro bono. W chwili obecnej w Instytucie aktywnie pracuje 7 wolontariuszek: **Grażyna Lech, Sylwia Niczewska, Agnieszka Petka, Jadwiga Pietraszewska, Agnieszka Rybak, Agata Wierciszewski i Elżbieta Zamkotowicz**. Większość z nich wykonuje głównie prace związane z digitalizacją. Jadwiga Pietraszewska jest historykiem i jej głównym zadaniem jest wykonywanie kwerend. Pani Grażyna Lech porządkuje zdjęcia, a od początku maja będzie pracować w bibliotece, gdzie wraz ze stażystką z Biblioteki Narodowej będzie wprowadzać książki do bazy komputerowej MAK.

Wolontariusze przechodzą szkolenia związane z wykonywaniem różnych zadań w Instytucie, takich jak wprowadzanie danych do komputera, prace archiwalne, biblioteczne i biurowe. Zapraszamy wszystkich chętnych do pomocy w naszej placówce.

Badania naukowe

W okresie od 1 maja, 2008 do 30 kwietnia 2009 z archiwum osobiście korzystali następujący badacze:

- Marek Gniazdowski – stosunki dyplomatyczne polsko-słowackie w 1939 roku
- Dr Sławomir Cenckiewicz – archiwum Ignacego Matuszewskiego
- Zbigniew Voinar – archiwum Józefa Piłsudskiego
- Jerzy Prus – archiwum Władysława Poboga-Malinowskiego
- Dr Elżbieta Kossewska – Polacy w Palestynie w czasie II wojny światowej
- Leslie Getz – Uchodźcy Polscy w Niemczech
- Prof. Marek Kornat – Józef Beck i polska polityka zagraniczna
- Radosław Święs – biografia Tadeusza Kościuszko
- Jamesen W. Crookett – archiwum Lipskiego
- Monika Mazanek-Wilczyńska – polskie kompanie wartownicze w Niemczech
- Agata Wolska – informacje dotyczące ołtarza Wita Stwosza.
- Aleksander Woźny – Armia Niemiecka – armia niemiecka 1939-1945
- Wiesława Langenfield – archiwum W. Langenfielda
- Karolina Pluta – Legiony Polskie
- Bogdan Grzeloński – W. Bączkowski
- Marek Rosztycki – archiwum M. Pawlikowskiego
- Robert Kaczmarek – materiały o Kazimierzu Wierzyńskim
- Giedre Mileryte – stosunki dyplomatyczne polsko-litewskie 1945-1990
- Piotr Długolecki – polityka zagraniczna Polski 1939-1945

- Zbigniew Niemiec – biografia gen. A. Chruściela
- Marian Krzyżowski – Uchodźcy polscy w Niemczech
- Henryk Mittelstaedt – życiorys ks. Jana Malinowskiego
- Naomi Dobrowolski – Archiwum Piłsudskiego
- Dr Beata Dorosz – Historia Polskiego Instytutu Naukowego w Ameryce
- Aaron Ostrovsky – Kongres Polonii Amerykańskiej
- Sławomir Łukasiewicz – polscy federaliści w USA
- Ewa Dzurak – archiwum Cezareii Jędrzejewicz
- Krzysztof Langowski – archiwum W. Jędrzejewicza i S. Gierata
- Dr Danuta Piątkowska – biografia ks. F. Tyczkowskiego, akta Konsulatu Generalnego RP 1939-1945

Niektórzy z badaczy prowadzili długie obszernie badania naukowe korzystając z materiałów archiwalnych przez kilka tygodni jak np. Piotr Długołęcki – z Polskiego Instytutu Spraw Międzynarodowych, dr Elżbieta Kossewska z Uniwersytetu Warszawskiego, dr Sławomir Łukasiewicz z Instytutu Pamięci Narodowej w Lublinie.

Jednocześnie przeprowadzono 100 kwerend naukowych i genealogicznych.

Kwerendy

Jedną z ważnych prac Instytutu jest wykonywanie kwerend tzn. wyszukiwanie w archiwach dokumentów i wiadomości, o które proszą historycy, dziennikarze i inne osoby z Polski, Ameryki i innych krajów. Nad kwerendami pracuje głównie nasza długoletnia wolontariuszka Jadwiga Pietraszewska. Poszukiwaniami archiwalnymi zajmowały się również inne wolontariuszki oraz pracownicy Instytutu.

W okresie od maja 2008 roku do kwietnia 2009 wykonano 39 kwerend zleconych korespondencyjnie; cztery z nich stanowiły kontynuację prac z wcześniejszego okresu. Większość kwerend została wykonana dla pracowników naukowych z Polski, Kanady, Niemiec i USA.

Osobom zainteresowanym okresem II wojny światowej udostępnione zostały materiały z Archiwów gen. Władysława Bortnowskiego (#37), Jana Nowaka-Jeziorańskiego (#77), Rząd Polski na Emigracji (#9), Wojny Polskie (#25) oraz gen. Kazimierza Sosnkowskiego (#93).

W pracy z zakresu literaturoznawstwa zostały wykorzystane materiały Instytutu z zespołu Michała Kryspina Pawlikowskiego (#80) oraz z zespołu Stanisława Cat-Mackiewicza (#117).

Instytut wykonywał kwerendy z zespołów: Adiutantura Generalna Naczelnego Wodza (#2), Sprawy Honorowe Generałów i Wyższych Dowódców (#5), gen. Józefa Jaklicza (#49) oraz mjr. Witolda Langenfelda.

Obszerne kwerendy wykonywaliśmy dla pracowników naukowych Akademii Pomorskiej w Słupsku, dr Janusza Czechowicza i profesora Andrzeja Peptońskiego, dla Akademii Obrony Narodowej z Warszawy oraz Wydawnictwa Finna z Gdańska, które jest zainteresowane archiwami Witolda Babińskiego (#35) i Józefa Lipskiego (#67).

Badania nad losami uchodźców polskich w Niemczech po zakończeniu II Wojny Światowej (#24) prowadziła Zofia Wieleba. Zespół ten, szczególnie materiały dotyczące szkolnictwa, prasy obozowej i życia kulturalnego w polskich ośrodkach uchodźczych, był często udostępniany również innym badaczom.

Instytut prowadził kwerendy dla kilkunastu osób zainteresowanych dziejami swoich rodzin. Przy realizacji tych kwerend zostały wykorzystane między innymi następujące zespoły: Pawła Kittaya, Sybiracy (#29), Władysława i Haliny Korsaków (#62) oraz Ireny Korsak, Powstania Śląskie (#6) oraz Archiwum Haliny Rogoyskiej-Janiszewskiej.

Opis wybranych materiałów archiwalnych i kwerend

W Archiwum Witolda Babińskiego (zespół #35) znajduje się list niemieckiego studenta Wolfganga Jacobmeyera do gen. Kazimierza Sosnkowskiego. W. Jacobmeyer studiujący na St. Anthony College w Oxfordzie pisał pracę na temat początków polskiego ruchu oporu w czasie II wojny światowej.

Oto fragmenty listu datowanego 21.10.1968 r.:

Dear General Sosnkowski,

I am a German student who is writing a thesis about „początki konspiracji” in the Second World War at the University of Bochum. Before I was granted a research scholarship for this College I happened to make contact with the director of the Polish Section of Radio Free Europe in Munich dr. Jan Nowak Jezioranski and it is on his advice that I write to you.

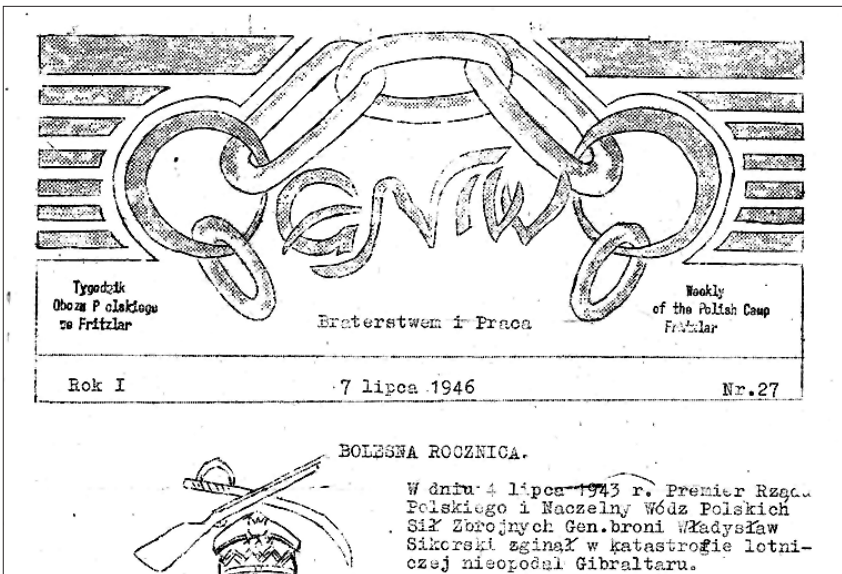
Student wykazuje bardzo dobrą orientację w temacie polskiego ruchu oporu i prosi generała Sosnkowskiego o dodatkowe informacje na temat działalności generała w pierwszych latach II wojny światowej.

List kończy słowami:

You might find it more easy to answer in Polish. This meets no difficulties on my side, I do not, however, feel capable of writing a letter in precise and correct Polish. May I hope that you will help to improve my research.

I am, General, Your most obedient servant. /-/ Wolfgang Jacobmeyer

Instytut Józefa Piłsudskiego posiada w zbiorze prasy pismo „**Ogniwo – Braterstwem i Pracą**” – Tygodnik Obozu Polskiego w Fritzlar. Posiadane przez Instytut egzemplarze pochodzą z roku 1946 i są niezwykle cenne i unikatowe. Niestety ich stan jest nie najlepszy – papier kruszy się i druk jest często wyblakły. Poszczególne numery liczą na ogół 10-14 stron. Rozpoczynają się przeważnie artykułem redakcyjnym, posiadają kącik dla dzieci, wiadomości z życia religijnego i kulturalnego, informacje o pracy zawodowej itp. Pisemko drukowało utwory poetyckie (Mickiewicz, Miłosz, Norwid, Asnyk), przypominało o rocznicach wydarzeń historycznych, zamieszczało ryciny.

Wybrane okładki pisma „Ogniwo – Braterstwem i Pracą”

Dostaliśmy e-mail od pani Aleksandry Zehenter mieszkającej w Austrii. W liście prosi o poszukanie informacji o jej dziadku Pawle Stanisławie Kittay. Pytania dotyczyły daty i miejsca jego śmierci, miejsca pochówku, fotografii, pracy, pisarstwa i rodziny.

Poprosiliśmy o pomoc w wykonaniu tej kwerendy wolontariuszkę Agatę. W archiwum osobowym znaleźliśmy dwie teczki zawierające dokumenty dotyczące Pawła Kittaya.

Jedna teczka zawierała korespondencję z różnych stron świata związaną z pracą. Druga teczka pozwoliła nam odpowiedzieć na większość pytań pani Zehenter i trochę poznać ciekawe życie pana Pawła. W dokumentach znajdowało się kilka paszportów dyplomatycznych, raporty o jego stanie zdrowia, świadectwo śmierci, osobiste listy i pamiątki. Były też fotografie z różnego okresu życia pana Kittaya.

Dowiedzieliśmy się, z artykułu z roku 1949, że Paweł Kittay był czynnym członkiem Związku Strzeleckiego i stał blisko Piłsudskiego w organizacjach tworzących siły zbrojne przed pierwszą wojną światową. Z Polski wyjechał w 1918 roku i nie wrócił do niej już nigdy.

Z dokumentów wynika, że Paweł Kittay pracował w firmie eksportowej i przebywał w Chinach, Afryce Południowej, Indiach. Przez pewien okres w czasie wojny był attaché prasowym polskiej ambasady w Chunkingu. Pisał książki na temat Dalekiego Wschodu, ale nigdy nie zostały one wydane. Rękopisy zaginęły. Będąc w Indiach ciężko zachorował. Był leczony w Londynie, potem w Nowym Jorku. Umarł w szpitalu w Nowym Jorku. Pochowany jest na którymś z cmentarzy na Long Island.

Te wiadomości przekazaliśmy wnuczce pana Kittaya, posłaliśmy też kopie i skany niektórych zdjęć i dokumentów. W liście, dziękującym za wykonaną kwerendę, pani Zehenter napisała:

Thank you so much! I can't put into words how great it was to do read your answer. My mother and I are very, very happy about your work. We were searching for many years for information about my grandfather, but could not find something until now.

Uradowana Agata zabrała list od pani Zehenter, aby pokazać rodzicom i przyjaciółom jakie pożyteczne i ciekawe zadania wykonuje w Instytucie. Cieszyliśmy się wszyscy, że mogliśmy pomóc w poznawaniu życia Pawła Kittaya przez jego córkę i wnuczkę.

Digitalizacja

Znowym rokiem Instytut Piłsudskiego rozpoczął szeroko zakrojoną akcję digitalizacji zasobów. Planujemy systematycznie zamieniać zasoby archiwalne Instytutu w postać elektroniczną. Ma to dwa podstawowe cele: **zachować dla potomności** unikalne zasoby archiwalne i **udostępnić je wszystkim** zainteresowanym poprzez wykorzystanie możliwości Internetu.

Finansowanie

Digitalizacja jest uważana za kosztowną, głównie z powodu kosztów ręcznego opracowania dokumentów, które trudno jest zautomatyzować. Z drugiej strony koszt sprzętu potrzebnego do pracy maleje dzięki postępującej rewolucji informatycznej. Dlatego też jest możliwe rozpoczęcie prac digitalizacyjnych względnie małymi środkami.

Występujemy o granty na ten projekt do sponsorów instytucjonalnych w Polsce i w USA. Jednakże, mimo pozytywnych opinii, nie otrzymaliśmy jeszcze funduszy z Polski, na które liczymy w dalszym ciągu. Światowy kryzys gospodarczy nie pomaga w podejmowaniu decyzji finansowych.

Fakt, że udało nam się uruchomić proces przekształcania archiwów papierowych w elektroniczne wynika wyłącznie z hojności Polonii amerykańskiej, a szczególnie nowojorskiej. Chcielibyśmy w tym miejscu bardzo serdecznie podziękować donatorom, którymi są **Polish and Slavic Federal Credit Union, Adamba Imports International, Trade Wall Street International**, jak również firmy **Chevron**, podwajający szczodłą donację prezesa Magdy Kapuścińskiej. Fundusze te pozwoliły nam wyposażyć dwa kompletne stanowiska do digitalizacji oraz zakupić zasoby dyskowe o pojemności 2 tarabajtów i odpowiednio oprogramowanie.

Szkolenie prowadzi dr Artur Kowalski

Wykonawcy

Digitalizacja w Instytucie Piłsudskiego nie byłaby możliwa bez nieocenionego udziału wolontariuszy z okolic Nowego Jorku. Młode wolontariuszki z zapałem i przejęciem podjęły się złożonego procesu skanowania i opisu dokumentów, ucząc się przy tym wiele

Dr Marek Zieliński wyjaśnia procedurę indeksowania

z dziedziny archiwistyki, obróbki obrazu i metadanych. Praca jest ciekawa również dlatego, że wiele się można przy niej nauczyć z dziedziny historii, oglądając i odczytując oryginalne dokumenty. Wprowadza ona w świat dawnych czasów i daje satysfakcję wykonywania czegoś ważnego dla Polski. W chwili obecnej pracują nad digitalizacją panie **Grażyna Lech, Sylwia Niczewska, Agnieszka Petka, Agnieszka Rybak, Agata Wierciszewski i Elżbieta Zamkotowicz**.

Aby przygotować się do pracy, prowadziliśmy pod koniec ubiegłego roku szkolenia w procesie digitalizacji z udziałem dr Artura Kowalskiego, specjalisty od przetwarzania obrazu i członka Rady Instytutu oraz dr Marka Zielińskiego. Szkolenia będziemy powtarzać; dostępne są też dla nas szkolenia w różnych aspektach digitalizacji prowadzone przez Metropolitan Library Council w Nowym Jorku.

Projekty

Pracujemy nad kilkoma projektami, które albo już są, albo wkrótce będą dostępne na naszej stronie.

- **Powstania Śląskie.** Projekt został rozpoczęty we współpracy z Archiwum Państwowym w Katowicach. Z uwagi na trudności finansowe Archiwum Państwowe nie może kontynuować współpracy. Dalsze zasoby będziemy digitalizować sami. Obecnie pierwsze 50 jednostek jest dostępne na naszej stronie Internetowej. Zainteresowanie tymi danymi jest ogromne, ponad 25% trafień w naszą stronę to poszukiwania w podstronie Powstań Śląskich. Pani Agnieszka Petka jest odpowiedzialna za ten projekt.

- **Elektroniczne Łączenie Kolekcji.** Wspólnie z Naczelną Dyrekcją Archiwów Państwowych rozpoczęty został projekt łączenia elektronicznego kolekcji o podobnym temacie rozdzielonych przez historię. W pierwszym rzucie digitalizujemy kolekcję *Rząd Polski na Emigracji 1939-1986*. Dzięki bardzo wydajnej pracy pani Sylwii Niczewskiej, która przewodzi temu projektowi, mamy już opracowane ponad 50% tego zespołu. Planujemy prezentację tego archiwum wspólnie z kolekcją *Polski Rząd Emigracyjny [Rząd R. P. na Emigracji – Angers, Londyn] 1940-1946*

- **Zdjęcia.** Rozpoczęliśmy też digitalizację wybranych z kolekcji ok. 20 tysięcy zdjęć, zaczynając od obrazów odnoszących się do tematu Rządu Polskiego na Emigracji.

Kalendarium wydarzeń

Wizyty

W okresie sprawozdawczym 2008/2009 roku w Instytucie gościli znani przedstawiciele polskiej sceny politycznej, naukowcy i badacze:

Maj 2008

- Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego Bogdan Zdrojewski
- Krzysztof Jaraczewski, wnuk Marszałka Józefa Piłsudskiego, prezes Fundacji Rodziny Piłsudskiego
- Prof. Jan Żaryn, dyrektor Biura Edukacji Publicznej Instytutu Pamięi Narodowej
- Poseł RP – Paweł Zalewski
- Poseł RP Adam Lipiński z towarzyszącymi osobami
- Prof. Marek Kwiatkowski, dyrektor Łazienek Królewskich i Katarzyna Szrodt, kurator Muzeum Wychodźstwa Polskiego im. I.J. Padrewskiego
- Dr Sławomir Cenckiewicz, znany historyk

Czerwiec 2008

- Joseph Gore, prezes Fundacji Kościuszkowskiej w Nowym Jorku

Listopad 2008

- Naczelny Dyrektor Archiwów Państwowych – dr Sławomir Radoń i dr Barbara Berska Zastępca Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych

Grudzień 2008

- Ks. Tadeusz Isakowicz-Zaleski

Od lewej z tyłu stoją:
Janusz Sporek, Agata Wierciszewski (wolontariuszka),
Elżbieta Przesmycka (stażystka z Biblioteki Narodowej),
Jadwiga Pietraszewska,
Dominika Lipszyc (stypendystka Fundacji Kościuszkowskiej),
Danuta Bzura

(archiwistka z Archiwów Państwowych), Janusz Krzyżanowski, Henryk Olbrycht, Teofil Lachowicz.
Siedzą: Magda Kapuścińska (prezes), ksiądz Tadeusz Isakowicz-Zaleski, Iwona Korga (dyrektor)

- Konsul Generalny RP – Krzysztof Kasprzyk
- Ambasador Andrzej Towpik, Polska Stała Misja przy Organizacji Narodów Zjednoczonych

Luty 2009

- Dr Maciej Siekierski, kurator East European Collection, Instytut Hoovera

Marzec 2009

- Prof. Padriac Kenny, dyrektor Polish Studies Center, Indiana University

Wykłady, sesje naukowe, promocje książek, filmy i spotkania

27 maja, 2008

– Wykład doktora Sławomira Dębskiego, dyrektora Polskiego Instytutu Spraw Międzynarodowych pt.: “Polska polityka zagraniczna 20 lat po odzyskaniu niepodległości – wyzwania i perspektywy” oraz spotkanie panelowe z ekspertami Polskiego Instytutu Spraw Międzynarodowych poświęcone problematyce polskiego członkostwa w Unii Europejskiej oraz stosunków polsko-amerykańskich.

Przemawia dyrektor Instytutu dr Iwona Korga. Za stołem siedzi dr Sławomir Dębski

22 czerwca 2008 – spotkanie autorskie z dr Teofilem Lachowiczem na temat jego najnowszej książki pt. “Dla Ojczyzny ratowania... Szkice z dziejów wychodźstwa polskiego w Ameryce i inne”.

24 lipca, 2008 – Wykład dr Roberta Grzeszczaka, wykładowcy Katedry Nauk Prawnych i Centrum Studiów Niemieckich i Europejskich im. W. Brandta Uniwersytetu Wrocławskiego pt. “Społeczeństwo polskie w 4 lata po wejściu do UE”.

17 września, 2008 – Konferencja prasowa i spotkanie z uczestnikami wyprawy do Peru.

23 października, 2008 – Kino Ziuk – pokaz dwóch filmów dokumentalnych pt. “Wycieczka” i “Defilada Zwycięzców”.

1 listopada, 2008 – Otwarte Sympozjum Naukowe pt. “*Wkład wychodźstwa polskiego w Ameryce w odzyskanie niepodległości przez Polskę po I wojnie światowej*” zorganizowane wspólnie ze Stowarzyszeniem Weteranów Armii Polskiej w Ameryce. Udział wzięli: dr Iwona Korga, Krzysztof Langowski, dr Teofil Lachowicz, dr Danuta Piątkowska.

9 listopada, 2008 – Spotkanie z okazji Święta Niepodległości Polski, pokaz filmu dokumentalnego pt. “Józef Piłsudski” oraz kiermasz książki.

11 listopada, 2008 – Dzień otwarty Instytutu dla Klubu Seniora Krakus.

16 listopada, 2008 – Polsko Amerykański Klub Dziedzictwa w Mahopac, NY zorganizował obchody Święta Niepodległości Polski – prelekcję wygłosił Krzysztof Langowski, pokazana została wystawa Instytutu Piłsudskiego pt. “Józef Piłsudski. A Life for Poland”.

6 grudnia, 2008 – Przyjęcie świąteczne – Gwiazdka.

11 lutego, 2009 – Spotkanie ze sławnym podróżnikiem Romualdem Koperskim dotyczące Syberii zorganizowane przez Polonijny Klub Podróżnika.

26 lutego, 2009 – Kino Ziuk pokazało film pt. “Jutro idziemy do kina”.

7 marca, 2009 – Prezentacja Ewy Jędruch pt. “Lwów- Miasto za mgłą, miasto na siedmiu wzgórzach” oraz wystawa grafiki Ryszarda Sawickiego pt. “Lwów”. Księgarnia Nowego Dziennika sprzedawała książki o tematyce kresowej.

12 marca, 2009 – powtórzenie prezentacji Ewy Jędruch dla Klubu Seniora Karkus pt. “Lwów – Miasto za mgłą, miasto na siedmiu wzgórzach”.

Dr Ewa Jędruch w czasie prezentacji

Klub Seniora „KRAKUS” w Instytucie Piłsudskiego

25 marca, 2009 – Kino Ziuk – pokazało filmy dokumentalne pt. “Bezpieka – pretorianie komunizmu” (II część) i “Zawód – Prymas Polski”.

1 kwietnia, 2009 – Prezentacja i wystawa unikalnych fotogramów pt. “Historia Patriotycznych Grobów Wielkanocnych w Kościele Akademickim Św. Anny w Warszawie”. Wystawę zorganizowała i sponsorowała dr Dorota Halicka.

22 kwietnia, 2009 – Kino Ziuk- pokazało film pt. “Bezpieka – pretorianie komunizmu – część I i II”.

25 kwietnia, 2009 – prezentacja doktora Witolda J. Ławrynowicza pt. “Nieznane początki wojny polsko-sowieckiej. Rok 1919”.

Inne wydarzenia

- **W maju 2008** – Film Open Group pod dyrekcją Roberta Kaczmarka filmował materiały do obrazu dokumentalnego o Kazimierzu Wierzyńskim.

- Monika Mazanek-Wilczyńska z 3-ego programu TVP zbierała materiały do filmu o kompaniach wartowniczych w Niemczech.

- **10-13 września, 2008** – Rzym – prezes Magda Kapuścińska i dyrektor Iwona Korga wzięły udział w Stałej Konferencji Muzeów, Archiwów i Bibliotek Polskich na Zachodzie.

- Dzięki uprzejmości dr Danuty Piątkowskiej materiały o polskich kościołach gościły na wystawie w Museum of the City of New York w jesieni 2008.

- **19 kwietnia, 2009** odbyła się lekcja historii dla dzieci polskiej szkoły przy Konsulacie RP w Nowym Jorku

Działalność edukacyjna Instytutu

Nagrody

Instytut Piłsudskiego, dzięki grantowi Senatu RP przy współpracy Fundacji I SEMPER POLONIA, ufundował nagrody pieniężne na konkurs organizowany przez Centralę Polskich Szkół Doksztalających pt. „Polska w oczach polonijnych dzieci”.

Finały konkursu odbyły się 27 kwietnia 2008 w Szkole Kultury i Języka Polskiego im. Jana Pawła II w Maspeth, NY. W konkursie wzięło udział około 200 uczniów z 28 polskich szkół ze stanów: Nowy Jork, New Jersey, Pensylwania, Connecticut i Massachusetts. Celem tych wieloletnich konkursów jest popularyzacja polskiej poezji, piosenki, polskich tradycji, zwyczajów oraz języka.

Serdecznie gratulujemy zwycięzcom.

Lekcje historii

W okresie sprawozdawczym, jak co roku, oferowaliśmy lekcje historii dla dzieci i młodzieży szkół polonijnych. Odbyły się następujące lekcje:

- 19 kwietnia, 2008 – lekcja historii została zorganizowana dla uczniów klasy III polskiej szkoły przy Konsulacie RP działającej w Nowym Jorku
- 26 kwietnia, 2009 – lekcja historii dla uczniów klas I-VI – polskiej szkoły przy Konsulacie RP działającej w Nowym Jorku

Zapraszamy szkoły polonijne do wykorzystania tej oferty.

Boston – Zjazd Nauczycieli 23-26 maja 2008

Dr Iwona D. Korga wzięła udział w X Zjeździe Nauczycieli Polonijnych i Komitetów Rodzicielskich, który obradował w hotelu Marriott w Bostonie. Organizatorem była Polska Szkoła im. Jana Pawła II przy parafii Matki Boskiej Częstochowskiej. Na Zjazd przybyło 450 osób – wśród nich przedstawiciele 76 szkół polskich z 17 stanów. Na tegorocznym Zjeździe dominowały dwa tematy: przypomnienie wkładu Polaków w historię i rozwój Stanów Zjednoczonych – z okazji 400-lecia przybycia pierwszych Polaków do Jamestown oraz wykorzystanie komputerów i Internetu w szkolnictwie polonijnym.

Na spotkanie z kilku setkami uczestników przybyli przedstawiciele władz państwowych i kościelnych z Polski, reprezentanci polskich placówek dyplomatycznych w USA oraz działacze Kongresu Polonii Amerykańskiej i wydawcy publikacji szkolnych.

Pomoc dla szkół w Polsce

Instytut Piłsudskiego przekazuje materiały edukacyjne szkołom w Polsce, książki i kopie dokumentów archiwalnych traktujących o Marszałku Józefie Piłsudskim.

Instytut udzielił pomocy naukowo-edukacyjnej następującym szkołom w Polsce:

- Szkoła Podstawowa im. Marszałka Józefa Piłsudskiego, Zespół Szkół w Wyznem
- Prywatne Szkoły Zaoczne dla Dorosłych w Krakowie
- Gimnazjum nr 37 w Krakowie
- Publiczne Gimnazjum im. W. Reymonta, Bądkowo
- Ośrodek Kultury w Górze Kalwarii
- Szkoła Podstawowa nr 85 im. Ks. Kazimierza Jancarza w Krakowie

Szkoła Podstawowa nr 85 w Krakowie przesłała następujący list skierowany do Instytutu:

UROCYSTOŚĆ POŚWIĘCENIA SZTANDARU SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 85 w KRAKOWIE im. KSIĘDZA KAZIMIERZA JANCARZA

10 listopada 2006r. dzięki staraniom dyrektor Barbary Nowak i całego Grona Pedagogicznego Szkoła Podstawowa nr 85 na osiedlu Złotego Wieku w Nowej Hucie-Mistrzejowicach przyjęła jako pierwsza w Polsce imię ks. Kazimierza Jancarza – kapelana „Solidarności”.

Po dwóch latach 29 listopada 2008r. odbyły się uroczystości związane z poświęceniem nowego sztandaru Szkoły Podstawowej nr 85 ufundowanego przez Grono Pedagogiczne i upamiętniającego postać ks. Kazimierza Jancarza – patrona Szkoły. Poświęcenie sztandaru odbyło się podczas mszy św. koncelebrowanej w Kościele pw. Św. Maksymiliana Marii Kolbego w Mistrzejowicach. Następnie uroczysty pochód przeszedł ulicami nowohuckich osiedli w stronę Szkoły, gdzie kontynuowano dalsze obchody tego uroczystego dnia.

Uroczystości w Szkole poprzedzone były cyklem imprez towarzyszących. Działania dotyczyły tematów związanych z symbolami narodowymi. W pierwszym dniu 26 listopada zostały przeprowadzane zajęcia metodą projektu. Poszczególne prezentacje uczniów klas IV-VI dotyczyły kluczowego pojęcia – sztandaru.

Kolejny dzień 27 listopada był związany z 90. rocznicą Odzyskania Niepodległości przez Polskę i osobą marszałka Józefa Piłsudskiego. Dzięki uprzejmości dr Iwony Drąg-Korga dyrektor wykonawczej Instytutu Józefa Piłsudskiego w Nowym Jorku, uczniowie Szkoły Podstawowej nr 85 mieli okazję oglądać cenne zbiory w postaci unikatowych zdjęć związanych z tym okresem, jak również film poświęcony Józefowi Piłsudskiemu – jednej z najwybitniejszych postaci w dziejach Polski. Była to wyjątkowa i niepowtarzalna lekcja historii o drodze do wolnej i niepodległej Polski.

W piątek 28 listopada uczniowie oglądali film pt. „Solidarni z Gruzją” w reżyserii Stanisława Markowskiego, z komentarzem dyrektora Barbary Nowak. W ten sposób młode pokolenie miało okazję poznać najnowszą historię walki o niepodległość we współczesnym świecie i poznać rolę symbolu narodowego – flagi, w demonstrowaniu uczuć patriotycznych.

Obecnie Szkołą Podstawową nr 85 im. ks. Kazimierza Jancarza opiekuje się patronat, w którego skład wchodzi przyjaciele i współpracownicy zmarłego kapłana Kazimierza Jancarza. Wśród nich znajduje się ks. Tadeusz Isakowicz-Zaleski, potwierdzający, że „Według ich planów [patronatu], szkoła ma być „żywym pomnikiem”, realizującym poprzez edukację patriotyczną ideały, którym służył ks. Kazimierz”.

Do Instytutu nadszedł następujący list:

Składamy serdeczne podziękowania dr Iwonie Drag-Karga i Instytutowi Józefa Piłsudskiego w Nowym Jorku za udostępnienie materiałów związanych z postacią Józefa Piłsudskiego oraz p. Rafałowi Olbińskiemu za przekazany okolicznościowy plakat z własnym podpisem. Jesteśmy przekonani, że powyższe działania są zarówno doskonałą formą integracji, spełniając jednocześnie zadania poznawcze, kształcące i dydaktyczne. Mamy nadzieję, iż w następnych latach będziemy mogli liczyć na dalszą, owocną współpracę.

Dyrekcja, Grono Pedagogiczne oraz uczniowie Szkoły Podstawowej nr 85 im. ks. Kazimierz Jancarza w Krakowie

Inna działalność

W listopadzie 2008 – Instytut Piłsudskiego przekazał na ręce Doroty Andraki, prezesa Centrali Polskich Szkół Doksztalających 25 kaset DVD z filmem edukacyjnym pt. *Józef Piłsudski. A Life for Poland*, który prezentuje życie wielkiego Polaka poprzez pryzmat dokumentów archiwalnych zgromadzonych w archiwum Instytutu. Film powstał dzięki grantowi Senatowi RP koordynowanemu przez Fundację SEMPER POLONIA i jest przeznaczony do wykorzystania na lekcjach historii

14 grudnia, 2008 – dr Iwona D. Korga reprezentowała Instytut Piłsudskiego na opłatku Centrali Polskich Szkół Doksztalających (CPSD) w Konsulacie Generalnym RP podczas spotkania przekazała na ręce Doroty Andraki, prezesa CPSD czek na sumę \$ 1,895.47 pochodzącą z grantu Senatowi RP na nagrody dla uczniów szkół polonijnych w finale historycznego konkursu międzyszkolnego pt. *Drogi i ścieżki do niepodległości*.

19 stycznia, 2009 – dr Iwona D. Korga wzięła udział w studniówce klas maturalnych Szkoły Kultury i Języka Polskiego w Maspeth, NY. Instytut Piłsudskiego ufundował nagrody książkowe dla maturzystów.

Wydawnictwa i dary

NOWOŚCI – DARY od IV 2008 r. do V 2009 r.

LP	AUTOR	TYTUŁ	DARCZYŃCA
Publikacje			
1	Ajewski Eugeniusz	"Reduta Magnet w walce o niepodległość"	Biblioteka Narodowa
2	Arent Leszek A.	"Muzeum Ziemi Zawkrzeńskiej. Historia"	Wanda Grzymkowska
3	Biblioteka Narodowa	"The Warsaw Ghetto"	Biblioteka Narodowa
4	Bartoszewski Władysław	„Dni walczącej stolicy"	Jerzy Prus
5	Berek Z.E., Paszkwicz M., red.	"Droga życia Józefa Piłsudskiego"	Maria Rogenbuk
6	Bieńkowska Barbara, red.	"Biblioteki polskie poza krajem w latach 1938-1948"	Biblioteka Narodowa
7	Borodyński Piotr	"Uciezki i inne wspomnienia"	Piotr Janczuk
8	Brodziej Włodzimierz	„Od Poczdamu do Szklarskiej Poręby"	Jerzy Prus
9	Buchholtz Mirosława	„Polska w Kanadzie, Kanada w Polsce"	Adam Marszałek
10	Buchner H., Niewiadomska-Guentzel M.	"Jak korzystać z archiwów państwowych?"	Narodowe Archiwum Cyfrowe
11	Bułhakow Michaił	"Mistrz i Małgorzata"	John Bajak
12	Bullock Alan	"Hitler i Stalin. Tom 1-2"	Biblioteka Narodowa
13	Chrudzińska - Uhera Katarzyna	"Jan Szczepkowski. Życie i twórczość"	Jerzy Wysocki
14	Chyra-Rolicz Zofia	"Stanisław Staszic. Prekursor spółdzielczości rolniczej"	Prof.. Dr hab.. Zofia Chyra - Rolicz
15	Chyra-Rolicz Zofia	"Pomoc czy przeszkoda?"	Prof.. Dr hab.. Zofia Chyra - Rolicz
16	Chyra-Rolicz Zofia	"Aktywność kobiet w organizacjach zawodowych i gospodarczych..."	Prof.. Dr hab.. Zofia Chyra - Rolicz
17	Chyra-Rolicz Zofia	"Poznać. Odkryć. Zrozumieć"	Prof.. Dr hab.. Zofia Chyra - Rolicz
18	Cisek Janusz	"Kalendarium działalności Józefa Piłsudskiego"	Maria Rogenbuk
19	Czubiński Antoni	„Spory o II Rzeczpospolitą"	Jerzy Prus
20	Dacka-Górzyńska I. pr. zbiorowa	"Poza Krajem. Polacy pochowani na cmentarzu w Montresor"	Jacek Miller
21	Dobkowski Janina	"Two Friends, They Went A'Dancing..."	Janina Dobkowski
22	DrexlerowaM., Olszewski A.	"Polish Participation in World Exhibitions 1851-2005"	Jacek Miller
23	Drozdowski Marian, red.	"Od Edwarda Abramowskiego do Jana Józefa Lipskiego"	Akademia Podlaska Instytut Historii
24	Drzycimski A., Skutnik T., oprac.	„Zapis rokowań gdańskich. Sierpień 1080"	Jerzy Prus
25	Fen Lingjui, Shi Weiming	„Kultura Chin"	Adam Marszałek
26	Figura Marek	"Monografia poświęcona myśli politycznej Władysława Studnickiego"	Marek Figura
27	Flis S. , red.	"Miasta Morza Bałtyckiego"	Naczelną Dyr. Archiwów Państw.
28	Garlicki Andrzej	"Józef Piłsudski 1867-1935"	Maria Rogenbuk

29	Grabowski Waldemar, red.	"Akcja czynna" Polskiego Państwa Podziemnego	Dr hab. Jan Żaryn, IPN
30	Grudziński Przemysław	„Państwo inteligentne”	Adam Marszałek
31	Grzymkowski Andrzej	"Muzeum Ziemi Zawkrzeńskiej. Archeologia"	Wanda Grzymkowska
32	Hein-Kircher Heidi	"Kult Piłsudskiego i jego znaczenie dla państwa polskiego"	Dr Heidi Hein-Kircher
33	Hołyńska - Sawicka Maria	"Różane marzenia" - wiersze	Maria Hołyńska - Sawicka
34	Instytut Pamięci Narodowej	"Przed i po 13 grudnia, t. 1 i 2"	Dr hab. Jan Żaryn, IPN
35	Jabłonowski Marek	"Następca Komendanta. Edward Śmigły Rydz. Materiały do biografii"	Marek Jabłonowski, UW
36	Jabłonowski Marek	"Cztery lata przed wojną"	Marek Jabłonowski, UW
37	Jabłonowski Marek	"Generał Władysław Sikorski. Publicystyka"	Marek Jabłonowski, UW
38	Jabłonowski Marek	"Wobec zagrożenia wojną. Wojsko a gospodarka Drugiej Rzeczypospolitej w latach 1918-1939"	Marek Jabłonowski Inst. Dziennikarstwa UW
39	Jabłonowski Marek	"Sen o potęgę Polski. Z dziejów ruchu byłych wojskowych w II Rzeczypospolitej 1918-1939"	Marek Jabłonowski Inst. Dziennikarstwa UW
40	Jabłonowski Marek, red.	"Stefan Czarnowski z perspektywy siedemdziesięciolecia"	Marek Jabłonowski, UW
41	Jakubowski Wojciech	"Porządek Konstytucyjny w Polsce"	Marek Jabłonowski, UW
42	Jakubowski Wojciech	"Rzymskokatolicka administracja kościelna na ziemiach polskich"	Marek Jabłonowski, UW
43	Jaruga Adam	"Wieś Rudniki"	Adam Jaruga
44	Jeżewski K.A., oprac.	"W blasku legendy"	Maria Rogenbuk
45	Kandziora Karol	"Pamiętnik z wygnania"	Wielkop. Muzeum Walk Niepodległ.
46	Kirszak, Komorowski, Szwagrzyk	"Portret malowany historią. Dzieje rodziny Komorowskich"	Jerzy Kirszak
47	Kłubiński A., Wozniak W., oprac.	"Międzynarodowy standard zapisu informacji o zasobie archiwalnym"	Narodowe Archiwum Cyfrowe
48	Komorowski Krzysztof, red.	"Sprawa Katynia"	Wojskowe Biuro Badań Historycznych
49	Komorowski Krzysztof, red.	"Kronika Wojska Polskiego 2007"	Wojskowe Biuro Badań Historycznych
50	Kopiński Kazimierz, opr.	"Na ludową nutę"	Stanley J. Pelc
51	Kossewska Elżbieta	"Związek Legionistów Polskich 1922-1939"	Marek Jabłonowski, UW
52	Kowalik Tomasz, ppłk	"Działalność dydaktyczno - wychowawcza Akademii Sił Łądowych..."	ppłk Rafał A. Nowak
53	Kowecki Jerzy	"Kościszko powstanie 1794 r. Tradycja"	Biblioteka Narodowa
54	Krajewski Wojciech	"Witold Urbanowicz - legenda polskich skrzydeł"	J. Cisek, Muzeum WP
55	Krasicki Ignacy	"Bajki"	Stanley J. Pelc
56	Kulak Teresa, red.	„Od Napoleona do Stalina"	Adam Marszałek
57	Kulski Julian	"Legacy of the White Eagle"	Julian E. Kulski
58	Kupisz Dariusz	„Płock 1579"	Jerzy Prus
59	Kutrzeba Tadeusz	"Studium planu strategicznego Polski przeciw Niemcom Kutrzeby i Mossora"	Marek Jabłonowski Inst. Dziennikarstwa UW
60	Kwiatkowski Ted Kay	"My Serendipity"	Ted Kay Kwiatkowski

61	Le Valley Frances E., adapt.	"The Master Wizard and Other Polish Tales"	Stanley J. Pelc
62	Lechowicz Włodzimierz	„Będziesz przeklinał ten dzień...”	Jerzy Prus
63	Lesisz Zbigniew	"Z kart historii zwoleńskiej placówki AK"	Biblioteka Narodowa
64	Lewandowska D., opracowanie	"Księstwo Warszawskie 1807-1815"	Naczelna Dyrekcja Archiwów Państw.
65	Lipiński Waclaw	"Dziennik"	Biblioteka Narodowa
66	Łopuski Jan	„Losy Armii Krajowej na Rzeszowszczyźnie(sierpień-grudzień 1944)"	Jerzy Prus
67	Madej Danka i Andrzej	"Podług dawnego zwyczaju"	Stanley J. Pelc
68	Małek A.B.	"Kamera Wojny i Domen Departamentu Białostockiego..."	Naczelna Dyrekcja Archiwów Państw.
69	Manning Clarence A.	"Soldier of Liberty Casimir Pulaski"	Stanley J. Pelc
70	Marek Jabłonowski, oprac.	"O Niepodległą i Granice. Komitet Narodowy Polski. Protokoły posiedzeń 1917-1919"	Marek Jabłonowski, UW
71	Marek Jabłonowski, oprac.	"O Niepodległą i Granice. Raporty i informacje Biura Propagandy Zagranicznej Prezydium Rady Ministrów 1920-1921"	Marek Jabłonowski Inst. Dziennikarstwa UW
72	Marek Jabłonowski, oprac.	"O Niepodległą i Granice. Raporty i komunikaty Naczelnych władz Wojskowych o sytuacji wewnętrznej Polski 1919-1920"	Marek Jabłonowski Inst. Dziennikarstwa UW
73	Marek Jabłonowski, oprac.	"O Niepodległą i Granice. Korpus Ochrony Pogranicza 1924-1939"	Marek Jabłonowski,UW
74	Marek Jabłonowski, oprac.	"O Niepodległą i Granice. Komunikaty Oddz. III Nacz.Dow. WP 1919-21"	Marek Jabłonowski, UW
75	Marszałek-Kawa J., red.	„Spotkania polsko-amerykańskie"	Adam Marszałek
76	Marszałek-Kawa J., red.	„Stosunki polsko-ukraińskie"	Adam Marszałek
77	Marszałek-Kawa J., red.	„Stosunki polsko-ukraińskie"	Adam Marszałek
78	Mastej Emil	"Zapiski internowanego. 12XII 1981-19 XI 1982"	Emil Mastej
79	Materski Wojciech	"Katyń - nasz ból powszedni"	J. Cisek, Muzeum WP
80	Matuszek P. , opracowanie	"Archiwum Państwowe w Katowicach. Informator o zasobie archiwaln."	Naczelna Dyr. Archiwów Państwowych
81	Matuszewski R., Kozimor J.	"Ograbione muzeum"	Konsul Krzysztof Kasprzyk
82	Mazur Zbigniew	"Jan Paweł II papież, pielgrzym, Polak"	Biblioteka Narodowa
83	Miller Jewell	"Polonaise Militaire"	Stanley J. Pelc
84	Mostwin Danuta	"Odcodzą moi synowie"	Biblioteka Narodowa
85	Musiałek Józef	"Rok 1914 Przyczynek do dziejów brygady Józefa Piłsudskiego"	Brunon Buchholz
86	Narodowe Centrum Kultury	"11 dzielnych ludzi" - praca zbiorowa	Narodowe Centrum Kultury
87	Nicieja Stanisław	"Cmentarz Łyczakowski we Lwowie"	Biblioteka Narodowa
88	Nowinowski, Pomorski, Stobiecki re	"Pamięć i polityka historyczna. Doświadczenia Polski i jej sąsiadów"	Dr Stawomir Nowinowski
89	Nowinowski, Pomorski, Toborek red	"Tadeusz Wyrwa - partyzant z natury"	Dr Stawomir Nowinowski
90	Olbiński Rafał	Plakat na okoliczność 400-lecia przybycia Polaków do Ameryki Pn	Polish American Congres
91	Panasiuk Andrzej M.	"Wojciech Piechowski życie i twórczość"	Wanda Grzymkowska
92	Paszkowski L.	"Na falach życia. Część II. 1939-1948. Lata stracone"	Naczelna Dyrekcja Archiwów Państw.

93	Pestkowska Maria	"Wizje Komendanta czasu tamtej wojny"	Maria Pestkowska
94	Piątkowska - Szczepaniak W.	"Polonijna panorama"	Wiesława Piątkowska - Szczepaniak
95	Pieńkowski Robert	"Straty wojenne numizmatyki poniesione w latach 1939-1945 w granicach Polski po 1945r."	Jacek Miłner
96	Piłsudski Józef	"Rok 1920"	Maria Rogenbuk
97	Piłsudski Józef	"Moje pierwsze boje"	Maria Rogenbuk
98	Piłsudski Józef	"O państwie i armii"	Maria Rogenbuk
99	Piłsudski Józef	"Pisma Zbiorowe tom I - X"	Zofia Sywak
100	Piotrowski Czesław	„Krwawe żniwa”	Adam Marszałek
101	Podczaski Paweł	"Moja wierszolinia"	Paweł Podczaski
102	Próchniak L., Nowinowski S,oprac.	"Niezależność najwięcej kosztuje"	Dr Sławomir Nowinowski
103	Przybysz M.	"Wyspy wolności"	Dr Sławomir Nowinowski
104	Przyłubski Feliks	"Opowieść o generale Klebergu"	Biblioteka Narodowa
105	Pyłat Joanna	"General Władysław Anders"	Joanna Pyłat
106	Ramotowska F. , opracowanie	"III Rada Stanu Królestwa Polskiego z lat 1861-1867..."	Naczelna Dyrekcja Archiwów Państw.
107	Repucho Ewa	"Fanaberie i pasje"	Biblioteka Narodowa
108	Rolicki Janusz	„Edward Gierek: Przerwana dekada”	Jerzy Prus
109	Roman Wanda K.	„Konspiracja polska na Litwie i Wileńszczyźnie”	Adam Marszałek
110	Roman Wanda K.	„Za Polskę do celu śmierci”	Adam Marszałek
111	Romanowska - Zadrozny Maria	"Straty wojenne. Malarstwo obce. Tom I"	Jacek Miłner
112	Rudnicki Szymon	„Obóz Narodowo Radykalny”	Jerzy Prus
113	Sawicki Paweł	"Sprawozdania 2008 - Auschwitz Birkenau Miejsce Pamięci"	Piotr M.A. Cywiński
114	Składkowski Sławoj	"Pęk Kłyczy"	Sławomir M. Nowinowski
115	Skórzyński Jan, Pernal Marek	"Kalendarium Solidarności"	Biblioteka Narodowa
116	Skowron Janusz, opr.	"Wspomnienia członków Klubu Poetów "Krakus - Telimena"	Janusz Skowron
117	Słoniowa Anna, red.	"Powstanie Styczniowe na zachodnim Mazowszu"	Maria Rogenbuk
118	Stępka Stanisław	"Stanisław Mikołajczyk"	Biblioteka Narodowa
119	Stroński Stanisław	"Polityka Rządu polskiego Na Uchodźstwie w latach 1939 - 1942", t. I-III	Biblioteka Narodowa
120	Strzelecka Małgorzata	„Trudne kompromisy”	Adam Marszałek
121	Surwiło Jerzy	"Zdarzenia, fakty, anegdoty"	Biblioteka Narodowa
122	Szaniawska L.	"Mapy królestwa polskiego"	Biblioteka Narodowa
123	Szaynok Bożena	"Z historią i Moskwą w tle"	Dr hab. Jan Żaryn, IPN
124	Szczepaniak Zdzisław	"Podziemne ptaki"	Zdzisław Szczepaniak
125	Szuchta Robert	"Nazi German Camps on Occupied Polish Soil..."	Biblioteka Narodowa
126	Szyszkowa M, Rossmannith A. , red.	"Wartości lewicowe w polskiej Kulturze XX wieku"	Akademia Podlaska Instytut Historii
127	Toborek Tomasz	"Stanisław Sojczyński i Konspiracyjne Wojsko Polskie"	Dr Tomasz Toborek IPN
128	Tomczyk Kamil	"Dylematy multikulturalizmu we współczesnych społeczeństwach liberalno - demokratycznych"	Marek Jabłonowski Inst. Dziennikarstwa UW

129	Trzczińska Maria	"KL Warschau"	Dr hab. Jan Żaryn, IPN
130	Tyczyńska Anna	"Straty wojenne. Malarstwo polskie"	Jacek Miler
131	Walczak Henryk	"Sojusz z Rumunią w polskiej polityce zagranicznej w l. 1918-1931"	Henryk Walczak
132	Wojdon Joanna	"W jedności"	dr hab.. Joanna Wojdon
133	Wojdon Joanna	„W jedności siła"	Adam Marszałek
134	Wojdon Joanna	„W imieniu sześciu milionów..."	Adam Marszałek
135	Wytrwał Joseph A.	"America's Polish Heritage"	Stanley J. Pelc
136	Wytrwał Joseph A.	"Poles in American History and Tradition"	Stanley J. Pelc
137	Zahorski Witold	„Polak w Rzymie"	Jerzy Prus
138	Zakrzęski Janusz	"Moje spotkania z marszałkiem"	Biblioteka Narodowa
139	Załęski Piotr	"Przegran i wygrani transformacji wobec rzeczywistości społeczno - politycznej"	Marek Jabłonowski Inst. Dziennikarstwa UW
140	Zamęcki Łukasz	"Władza w teorii Stewena Lukesa"	Marek Jabłonowski, UW
141	Żelazko Joanna	"Ludowa sprawiedliwość". Skazani przez Woj. Sąd Rejonowy w Łodzi"	Dr Stawomir Nowinowski
142	Żelazko Joanna, red.	"Rok 1945 w Łodzi. Studia i szkice"	Dr Stawomir Nowinowski
143	Żenkiewicz Jerzy	"Dwór polski i jego otoczenie"	Adam Marszałek
144	Żukowski Przemysław Marcin	"Władysław Pobóg Malinowski. Z mojego okienka. W Polsce przed wojną"	Przemysław Marcin Żukowski
145	Żukowski Przemysław Marcin	"Pomoc Biblioteki Polskiej w Paryżu w latach 70. XX wieku na przykładzie...."	Przemysław Marcin Żukowski
146	Żurawski Józef Witold vel Grajewski	"Sowieckie znaki pocztowe na okupowanych ziemiach polskich w latach 1939-1941"	Józef Witold Żurawski vel Grajewski
147	Żurawski vel Grajewski Przemysław	"Polityka Unii Europejskiej wobec Rosji a interesy Polski 1991-2004"	Przemysław Żurawski vel Grajewski
148	Żychowski Józef	"Wpływ masowych grobów z I i II wojny światowej na środowisko przyrodnicze"	Józef Żychowski
Czasopisma, periodyki, grafiki, zdjęcia i mapy			
149		Oryginalne ulotki "Solidarności"	Jan Jaroszewicz
150		"Józef Piłsudski w zbiorach Centralnej Biblioteki Wojskowej"	Renata Jabłkowska - Marek
151		"Tradycja zobowiązuje"	Renata Jabłkowska - Marek
152		39 pocztówek nawiązujących do polskich tradycji wojskowych	Renata Jabłkowska - Marek
153		"Powstanie Styczniowe 1863-1864....", katalog wystawy	Naczelna Dyrekcja Archiwów Państw.
154		Biuletyn Wojskowej Służby Archiwalnej nr 28 i 29.	Andrzej Czesław Żak
155		"Żołnierskie wspomnienia. Relacja Konstantego Wiertaka..."	Zbigniew Nowosielski
156		Biuletyn Instytutu Pamięci Narodowej nr 3 i 4, rok 2008	Gospodarstwo Pomocnicze IPN
157		"The Post Eagle" - roczna subskrybcja	John Czop
158		Roczniki Biblioteczne rok 2007	Biblioteka Uniwersyt. we Wrocławiu
159		Cenne, bezcenne, utracone, nr 2, kwartalnik	Jacek Miler

160		Zdjęcie domu Józefa Piłsudskiego w Sulejówku	Ludomir Kitajewski
161		Kartka z portretem Marszałka	Ludomir Kitajewski
162		"Kultura i Biznes", marzec - kwiecień 2008	Wojciech Grochowalski
163		Rocznik Biblioteki Narodowej, nr XXXIX-XL	Biblioteka Narodowa
164		"Adolf Hitler"	Biblioteka Narodowa
165		"Churchill"	Biblioteka Narodowa
166	Sawicki Ryszard	"Lwów III" - grafika	Janusz Skowron
167		"Maszerują strzelcy maszerują"	Tow. Miłośników Historii i Zabytków
169		"40 lat Muzeum im. K. Pułaskiego w Warce", materiały z sympozjum	Edward Pinkowski
170		Fotografia pośmiertna Marszałka Piłsudskiego	Dr Lucjan Węgorwicz
171		"Post - War Boundries of Poland" - 2 mapy	Stanley J. Pelc
172		"A Souvenir Map of Poland" - mapa	Stanley J. Pelc
173		"Polska Rzeczpospolita Ludowa" - mapa administracyjna	Stanley J. Pelc
174		"Polska" - 6 map fizycznych i administracyjnych	Stanley J. Pelc
175		"Józef Piłsudski - Pierwszy Marszałek Polski - karta okolicznościowa	Stanley J. Pelc
176		Drewniana rzeźba przedstawiająca rycerza	Stanley J. Pelc
177		CD ze skanami materiałów dot. Kpt. K.Kuby-Bojarskiego	Marek Mieliski
178		"Kalendarz Kombatanta"	Urząd ds. Kombatantów
179		"Onomastica Slavogermanica" nr XXVI i XXVII	Biblioteka Uniwersyt. we Wrocławiu
180		"Rocznik PTN na Obczyźnie, rok 2006-2007"	Polish Soc. of Arts and Scien. Abroad
181		"Zeszyty Historyczne" nr 166	Association Institut Litteraire Kultura
182		Pamiątkowe banknoty z podobizną Tadeusza Kościuszki	Wanda Grzymkowska
183		10 egzemplarzy kwartalnika politycznego „Aneks”	Jerzy Prus
Dary specjalne			
184	Piłsudski Józef	"Pisma - Mowy - Rozkazy"	Bohdan Czarnecki
185	Alfons Karpiński	Obraz przedstawiający dwór polski	Maria T. Książkowska
186		Obraz Wodza w pozycji siedzącej, z szabelką	Chester i Lidia Gancarz
187		Kilkadziesiąt książek o tematyce historycznej	Jerzy Prus

Wszystkim ofiarodawcom serdecznie dziękujemy!

Polecamy

Książkę autorstwa Danuty Piątkowskiej pt. „**Polskie Kościoły w Nowym Jorku**”. Książka ta pięknie wydana na kredowym papierze z ogromną ilością zdjęć to przebogate dzieło prezentujące dzieje 19 polskich kościołów rzymsko-katolickich w nowojorskiej metropolii.

Czyta się ją jak wciągającą powieść, choć jest to przede wszystkim kopalnia wiedzy, nie tylko o religijnym życiu Polaków osiadłych po tej stronie Atlantyku, ale ich losach w ogóle.

Książka jest do nabycia w Instytucie po obniżonej cenie \$20. – W cenie miesięczy się donacja na Instytut.

Radość życia

...Żywiołem szczęścia jest śmiech. A im bardziej jest pustym i szczerym, im bardziej nazywamy go dziecinnym, tym więcej jest w nim szczęścia, tym więcej jest w nim nieba na ziemi...

– Józef Piłsudski, 5 września 1924 r.

Pierwszy konsul niepodległej Polski w Nowym Jorku – Konstanty Buszczyński (1856-1921)

– Danuta Piątkowska

W roku 1919 zostały nawiązane stosunki dyplomatyczne między Polską i Stanami Zjednoczonymi. Pierwszym konsulem niepodległej Polski w Nowym Jorku był Konstanty Buszczyński – jedna z najszlachetniejszych postaci naszego ziemiaństwa kresowego.

Przemysłowiec, wysoko wykształcony, hodowca nasion buraka cukrowego w dziedzicznym Niemierczu na Podolu i nabytym majątku ziemskim (1906) pod Krakowem, w Górcie Narodowej, wytrwale, z pasją i powodzeniem realizował plany zdobywania światowych rynków zbytu dla wysokocukrowych nasion buraka cukrowego.

Był synem Stefana Buszczyńskiego

Konstanty Buszczyński

(1821-1892), ziemianina, pisarza politycznego, poliglotty i publicyisty oraz Heleny z Hlebickich-Józefowiczów. W rodzinnej tradycji istniały związki z legionami Dąbrowskiego, poprzez dziadka Wincentego, z insurekcją kościuszkowską, po linii pradziadka, ojciec natomiast uczestniczył w powstaniu styczniowym. Stąd gorące umiłowanie polskości i cnót obywatelskich, silny charakter, pracowitość, uczynność i ogromne uspołecznienie. Wykształcenie średnie zdobył w Dreźnie, a studia z agronomii ukończył w Rydze. Podupadający majątek w Niemierczu doprowadził do rozkwitu. W 1886 r., wraz z Michałem Łążyńskim, ciotecznym bratem żony, Jadwigi, założył firmę, jedną z pierwszych na ziemiach dawnej Polski, która po wycofaniu się ze spółki w 1892 r. Łążyńskiego, świetnie prosperowała i pod nazwą Konstanty Buszczyński i Synowie istniała do 1939 r. Polskie nasiona buraka cukrowego cieszyły się opinią jednych z najlepszych w świecie.

Konstanty Buszczyński, zanim przybył do Stanów Zjednoczonych jako polski konsul, dwa razy odwiedził ten kraj, w 1910 i 1912 r. Przemierzył wówczas Amerykę wzdłuż i wszerz, kierując się do centrów upraw buraka cukrowego i hodowli jego nasion w celach handlowych i wymiany doświadczeń. Największe w owym czasie cukrownie znajdowały się w Kalifornii (np. Speckels i Oxnard), także w Utah i sąsiednim Idaho. „Przy tych cukrowniach założyłem swoje plantacje nasion buraków cukrowych, znalazłszy życzliwe poparcie (...)” – napisał we “Wrażeniach z Ameryki”, opublikowanych w Krakowie, w 1916 r. (wyd. drugie – 1922). Posiadał istotnie skuteczne rekomendacje bardzo mu przychylnego Jamesa Wilsona, sekretarza rolnictwa (1897-1913) w amerykańskim rządzie federalnym.

W 1919 r., z sugestii premiera Ignacego Jana Paderewskiego, mianowany został pierwszym konsulem generalnym odrodzonego państwa polskiego w Stanach Zjednoczonych. Przyjmując to stanowisko, zastrzegł sobie, że – po pierwsze – będzie je piastował krótko, to znaczy, do chwili zorganizowania placówki, a po drugie, że za pełnione obowiązki nie będzie pobierał wynagrodzenia.

Formalna, uroczysta inauguracja otwarcia biura polskiego Konsulatu Generalnego w Nowym Jorku miała miejsce w Hotelu Gotham przy 55 Ulicy i Piątej Alei na Manhattanie 14 sierpnia 1919 r. Siedziba placówki mieściła się pod numerem 40 na zachodniej stronie przy 40 Ulicy (40 West 40th Street). Doskonale zorganizowane biuro w styczniu 1920 r. zatrudniało kilkadziesiąt osób. Sekretarzem konsula Buszczyńskiego był Leon Orłowski, który rozpoczynał wtedy swą wielką karierę dyplomatyczną.

Zorganizowanie przedstwieltwa dyplomatycznego i sieci konsulatów wywołało szereg kontrowersji między różnymi ugrupowaniami polonijnymi. Nawet luźne kontakty Buszczyńskiego z działaczami Komitetu Obrony Narodowej spowodowały rozpętanie przez Wydział Narodowy Polski ostrej kampanii celem ignorowania poselstwa polskiego w Waszyngtonie oraz konsulatów.

Konstanty Buszczyński wyjechał do Polski i w marcu 1920 r. podał się do dymisji. Zmarł 12 stycznia 1921 r. w Krakowie.

Organizacje piłsudczykowskie w Nowym Jorku i miejsca z nimi związane

– Krzysztof Langowski

Idealy głoszone przez Józefa Piłsudskiego spotkały się z żywym odzewem środowiska polskiego w Stanach Zjednoczonych. Tworzyły się organizacje związane z tym kierunkiem myślenia takie jak Komitet Obrony Narodowej (KON), Komitet Narodowy Amerykanów Polskiego Pochodzenia (KNAPP), Instytut Józefa Piłsudskiego, Liga Niepodległości Polski (LNP), Stowarzyszenie Polskich Kombatantów (SPK). W Nowym Jorku jest szereg miejsc związanych z działalnością tych instytucji – wiele ich znajduje się East Side Manhattan (mapka).

Już w grudniu 1912 roku w Pittsburgu w Pensylwanii, z dwóch odrębnie działających odłamów sokolstwa, powstał Komitet Obrony Narodowej (KON). W przyjętej rezolucji napisano, że: „Uznając obowiązek współdziałania z krajem ojczystym we wszelkiej akcji, mającej na celu przywrócenie niepodległości politycznej Polsce [...] Oddaleni o tysiące mil od Ojczyzny, nie mogąc brać

1. 73 St. Marks Pl. - mieszkanie Rozalii Dębskiej	7. 840 Broadway – Redakcja „Nowego Świata”
2. 90 E 10th St. - Redakcja „Telegramu Codziennego”	8. 381 Park Ave S – siedziba Instytut Piłsudskiego do 1993 r.
3. 83 Second Ave. - księgarnia V.P. Vorzimera	9. 27 St. Marks St. – siedziba SPK
4. 24 Union Sq. - Siedziba KON	10. 180 Second Ave. - Instytut Piłsudskiego i SPK – obecna lokalizacja
5. 426 E. 6th St. - Redakcja „Dziennika Polskiego”	
6. 105 E 22nd St. – siedziba(KNAPP-u	

czynnego udziału w polityce narodowej, poddajemy się pod bezwzględną dyktando zjednoczonych niepodległościowych partii w Polsce [...] tworzących obecnie Polski Skarb Wojskowy. [...] postanawiamy popierać wszelkimi środkami ruch powstańczy przeciw Rosji, największemu wrogowi Polski, przedstawicielce ucisku, wynarodowienia, barbarzyństwa i ciemnoty i odwiecznemu żandarmowi absolutyzmu w Europie.” KON jako organizacja działała aż do początku lat czterdziestych XX wieku. W czasie pierwszej wojny światowej zabierał wielokrotnie głos i podejmował wiele akcji w kwestiach żywotnych dla niepodległości Polski, a w szczególności w sprawach granic czy społecznego i ustrojowego charakteru państwa. Czynnikiem poparł akcję zbrojną Legionów realizowaną przez Józefa Piłsudskiego wysyłając do połowy 1916 roku kilkuset ochotników ze Stanów Zjednoczonych. Organizacja posiadała swą główną siedzibę w Chicago, a jednym z ważnych i prężnych ośrodków był właśnie Nowy Jork. Przez to miasto przechodzili w tajemnicy, przez pierwsze lata wojny, wszyscy ochotnicy do Legionów. Działo się tak, gdyż Stany Zjednoczone były wtedy krajem neutralnym, a Anglia stosowała blokadę kontynentalną. Wielu ochotników płynących do Kopenhagi, a później do Krakowa zostało aresztowanych i internowanych. Wysyłaniem ochotników do Polski zajmowała się Rozalia Dębska mieszkająca przy 73 Saint Marks Place na Manhattanie.

Wiele innych miejsc jest związanych z KON-em. W budynku pod numerem 90 East 10 Street wydawano „Telegram Codzienny” oraz drukowano kalendarze z przeznaczeniem dla KON-u, a w budynku przy 83 Second Avenue, dr V. P. Vorzimer prowadził znaną w środowisku polonijnym księgarnię. W budynku 2788 Broadway, Apt. 6R w mieszkaniu Bronisława Kułakowskiego mieściło się biuro prasowe organizacji. Maszyny, których używano do pisania kupowano lub naprawiano przy 374 Broadway w firmie „Remington Typewriter”. Niestety, nie zachowała się główna siedziba KON-u przy 24 Union Square, a także budynek przy 426 East 6 Street, gdzie wydawano „Polish Weekly” (Dziennik Polski).

Kolejną organizacją niepodległościową zorganizowaną w amerykańskim środowisku wschodniego

83 Second Ave. – Księgarnia V.P. Vorzimera – działaczka KON.

105 East 22 Street – siedziba KNAPP

wybrzeża był Komitet Narodowy Amerykanów Polskiego Pochodzenia (KNAPP). Została ona założona w czerwcu 1942 roku przez grupę znanych działaczy polonijnych, min. Maksymiliana F. Węgrzynka, Franciszka Januszewskiego oraz przybyłych z Polski Henryka Floyar-Rajchmana, Ignacego Matuszewskiego i Wacława Jędrzejewicza. Przy zachowaniu lojalności w stosunku do Stanów Zjednoczonych starano się prowadzić akcję informacyjną dotyczącą odzyskania niepodległości przez Polskę. Przez cały czas działalności do 1959 roku, organizacja ta zajmowała pomieszczenia przy 105 East 22 Street na Manhattanie. Pierwszym jej prezesem był Maksymilian F. Węgrzynek, założyciel i właściciel wychodzącego w Nowym Jorku dziennika „Nowy Świat”, na łamach którego członkowie KNAPP-u, między innymi Ignacy Matuszewski, publikowali swoje artykuły. Biura redakcji znajdowały się wówczas przy 840 Broadway.

Instytut Józefa Piłsudskiego Ameryce został powołany w trakcie drugiego zjazdu KNAPP-u, 4 lipca 1943 roku, w Hotelu Washington przy Lexington Avenue na Manhattanie. Instytut, utworzony jako ośrodek archiwalno-naukowy, rozpoczął swą działalność w trakcie działań wojennych jako kontynuacja nie mogącego już działać w kraju, Instytutu Badania Historii Najnowszej. Organizatorzy nowej placówki oparli się na środowisku niepodległościowym skupiającym się przede wszystkim w KNAPP-ie i na działaczach piłsudczykowskich działających wcześniej w KON-ie oraz ze Związku Obrony Narodowej im. Józefa Piłsudskiego działającego w Nowym Jorku. Placówka ta pierwsze

381 Park Ave. South – dawna siedziba Instytutu Piłsudskiego do 1993 r.

schronienie znalazła w jednym z pokoiów KNAPP przy 105 East 22 Street. Następnymi siedzibami Instytutu były 289 Fourth Avenue, 381 Park Avenue South, a od 1993 roku do chwili obecnej 180 Second Avenue. Na większe wydarzenia takie jak walne zgromadzenia członków, obchody rocznicowe czy konferencje, Instytut korzystał z gościnności lub wynajmował sale w takich miejscach jak Polski Instytut Naukowy (59 East 66 Street), Polski Dom Narodowy (25 Saint Marks Place), Woodrow Wilson Foundation (45 East 65 Street), Columbia University (420 West 118 Street) oraz Fundacja Kościuszkowska przy 65-tej ulicy. Korzystało również z audytoriów szkół średnich przy 220 East 76 Street i 225 West 24 Street.

Na terenie Nowego Jorku działał, kierowany przez Edwarda Kleszczyńskiego, amerykański oddział Ligi Niepodległości Polski (LNP) – organizacji działającej w Wielkiej Brytanii, który powstał 25 sierpnia 1951 podczas posiedzenia ligi. Na spotkania organizacyjne Ligi swych gościnnych pomieszczeń użyczał KNAPP. Poza tym spotykano się w mieszkaniach prywatnych działaczy LNP: między innymi w mieszkaniu Zbigniewa Spotowskiego przy 515 West 110 Street na Manhattanie, Edwarda Kleszczyńskiego przy 136 West 91 Street (dom ten teraz wygląda inaczej) i 183 Columbia Heights, Apt 3 na Brooklynie, Mariana Chodackiego przy 46 East 76 Street, a w 1961 roku Walne Zebranie członków LNP odbyło się w mieszkaniu Edwarda Kleszczyńskiego.

Ważną organizacją niepodległościową jest działające do dnia dzisiejszego Stowarzyszenie Polskich Kombatantów, które powstało w Nowym Jorku w 1955 roku. Znaleźli się w niej weterani polscy z walk drugiej wojny światowej na Zachodzie. Pierwszą siedzibę organizacja znalazła przy 27 Saint Marks Place, a obecnie kontynuowana jest działalność w budynku przy 180 2nd Avenue na Manhattanie. Ze względu na szczupłość pomieszczeń Stowarzyszenie także wynajmowało sale na zjazdy i spotkania rocznicowe między innymi w Polskim Domu Narodowym przy 25 Saint Marks Place i audytorium szkoły średniej przy 225 West 24 Street.

Z wypowiedzi Marszałka:

*... Póki imię Polski nie zniknie na świecie,
póki jedno serce polskie bić na nim będzie,
póty nie zgaśnie serdeczna, wdzięczna pamięć
o pierwszych żołnierzach swobodnej, niezależnej Polski...*

Nasi Darczyńcy – spadki

Śp. Jan Więkowski

(1924 - 2008)

Jan J. Więkowski, wieloletni członek rady Instytutu Józefa Piłsudskiego i doradca od spraw finansowych, zmarł 11 lipca 2008 w St. Davids, PA w wieku 84 lat.

Jan Więkowski urodził się w Warszawie. Na początku okupacji niemieckiej jako harcerz brał udział w akcji sabotażu, a potem miał piękną kartę wojenną jako oficer Armii Krajowej. Wzięty do niewoli po Powstaniu Warszawskim został uwolniony przez wojska angielskie w 1945 roku.

Po kilkuletnim pobycie w Anglii w 1948 roku wyemigrował do Stanów Zjednoczonych, gdzie skończył studia i dostał magisterium z międzynarodowej ekonomii na Stetson University. Rozpoczął pracę w bankowości w Gerard Banku w Filadelfii, gdzie po latach doszedł do stanowiska zarządzającego wiceprezesa. Rozwinął działalność banku na polu międzynarodowym otwierając przedstawicielstwa w Londynie, Singapurze, Medyce, Zurychu i Paryżu. Rozszerzył też działalność bankową na kraje Europy Wschodniej. Po przejściu na emeryturę w 1986 roku Jan Więkowski został konsultantem banku Pekao S. A. i pomógł w zorganizowaniu oddziału w Nowym Jorku. Pozostawił wdowę Joannę Gronkiewicz Więkowską, córki Marie Mercer i Anne oraz wnuka i dwoje prawnuć.

Jan Więkowski jest naszym darczyńcą. Ostatnio Instytut Józefa Piłsudskiego otrzymał od niego zapis spadkowy, który został przeznaczony na dofinansowanie codziennej działalności tej placówki.

Cześć Jego pamięci!

Śp. Jan Weiss

(1914-2002)

Pan Weiss odszedł od nas już siedem lat temu.

Pojawił się w Instytucie mieszczącym się wtedy na Park Avenue w 1980 roku. Profesor Jędrzejewicz zapowiedział jego przybycie w sposób, który nas zaintrygował: Przyjdzie pan Jan z „Dwójki”. Nie bardzo jeszcze wiedziałam co to

znaczy. Zarema Bau, sekretarka Instytutu, wyjaśniła, że „Dwójka” to wydział wywiadowczy Armii Polskiej pod dowództwem gen. Władysława Andersa. Tak więc pan Jan zasiłił grono wolontariuszy Instytutu Piłsudskiego. Na ogół wchodził, mówił “dzień dobry”, uśmiechał się i szedł do sali, gdzie leżały stopy książek czekających na skatalogowanie. Został kierownikiem biblioteki i jego głównym zadaniem było wprowadzanie darów książkowych do katalogu. Stopy książek rosły mimo ośmiogodzinnej pracy pana Jana. Uwielbiał czytanie. Gdy Go jakaś pozycja zainteresowała, to nie mógł oderwać się od czytania. Mimo to katalogowanie postępowo do przodu.

Siedzieliśmy w tej samej sali, przy dużym stole. Jako wolontariuszka sporządzałam katalog książek (przeważnie dubletów) przeznaczonych na sprzedaż. Nie rozmawialiśmy zbyt wiele. Niczego nie mogłam się dowiedzieć o tym bardzo miłym, tajemniczym panu.

Pan Jan był wielkim dżentelmenem. Pamiętam czasy, gdy po pracy zawodowej, raz w tygodniu w czwartek, przychodziłam do Instytutu na dyżur wieczorny. Pan Jan zawsze mi towarzyszył, głównie dla ochrony. Po dyżurze, około 9-jej wieczorem odprowadzał mnie kawał drogi do Penn Station, gdzie wsiadałam do kolejki PATH jadącej do Newark. Szedł zawsze po mojej lewej stronie, aby mnie coś nie przejechało. W czasie tej wieczornej wędrówki czasem się otwierał, odkrywałam jak wrażliwym i samotnym był człowiekiem. Czułam, że Instytut był jakby jego domem.

W późniejszych latach rzadko przebywałam w Instytucie. Pochłonęła mnie praca zawodowa. Wpadałam czasem i zachodziłam do małego pokoju w instytucie na Second Ave. I widziałam tak jak przedtem – stopy książek, a przy nich zaczytany pan Jan.

Przeżyliśmy Jego ciężką chorobę, a potem śmierć. Jan Weiss wiele godzin i lat pracy oddał bezinteresownie dla Instytutu. Po śmierci okazał się wielkim dobroczyńcą tej placówki. Zapisał w testamencie Instytutowi wszystkie swoje oszczędności. A było tego sporo. Przewód sądowy dotyczący testamentu trwał parę lat i we wrześniu 2008 roku Sąd w Nowym Jorku przyznał Instytutowi całą sumę zapisu. Jesteśmy tu wdzięczni świadkom uwidocznionym na testamencie, pani Malinie Stadnik i Andrzejowi Jasińskiemu, którzy w czasie postępowania spadkowego angażowali swój autorytet i czas. Szczególnie podziękowania należą się pani Malinie Stadnik, wydawcy Nowego Dziennika, za jej zaangażowanie, zrozumienie i wytrwałość.

Panie Janie – bardzo dziękujemy za tak ogromny dar.

Instytut Piłsudskiego ufundował nagrobek na mogile Jana Weissa na cmentarzu w Amerykańskiej Częstochowie. Będzie on zbudowany w najbliższym czasie.

Śp. Halina Chodacki

Były członek dożywotni Instytutu Piłsudskiego, działaczka polonijna. Wdowa po Marianie Chodackim, dyrektorze Instytutu Piłsudskiego w latach 1959-1961, dyplomacie międzywojennej Polski i działaczu polijnym.

Bulletin 2008/2009 – English Summary

Dear Readers

The new and beautiful cover of the current Bulletin has been created by the famous artist Rafal Olbinski. This artist is a winner of the Pilsudski Institute Award of Art and Music in 2000. In addition to the usual reports in this issue of the Bulletin you will find two interesting stories: the first one written by Danuta Piatkowska is about the first post-WWI Polish consul in New York. The second one is about Polish places in New York written by Krzysztof Langowski.

The reporting period was a difficult one for the new Board of the Institute, but full of positive actions and achievements. Cooperation between members of the Executive Committee and the Board is very good. Members of the Committee are working as a team and meet frequently to discuss the matters concerning the Institute.

Thanks to the bilingual electronic Bulletin distributed by e-mail every month, information about our Institute reaches more than 4,300 people in the USA, Poland and other countries. We are getting a lot of good feedback and acknowledgements.

Presently, our bilingual website is updated on a regular basis allowing for a quick dissemination of the latest news concerning the activities of the Institute. Our organization is now written up in Wikipedia and anyone interested in the history and current issues of the Institute can look it up.

Over the last year we hosted a number of visitors from Poland. Among the most prominent guests were the Minister of Culture and National Heritage Bogdan Zdrojewski, Father Tadeusz Isakowicz-Zalewski, Members of Polish Congress Pawel Zalewski and Adam Lipinski, the Director of the Institute of National Remembrance Professor Jan Żaryn and others.

During the year the Institute hosted several meetings: an academic session jointly with the Association of Polish Veterans of America (SWAP), a book fair combined with a film about Marshal Piłsudski, a talk about the Lvov and an exhibition of photographs of the city. Following our yearly tradition, we held an open-house Christmas party. Since we now joined a program of the Polish Television we show Polish documentary and fiction films almost on a monthly basis. The Explorer's Club and the Senior Citizens Club Krakus organized events at the Institute.

We started work on digitization of our archival documents. Thanks to the sponsors, particularly the Polish-Slavic Federal Credit Union and International Trade Wall Street as well as other private donors, we were able to purchase the necessary equipment to proceed with this project. Four volunteers, young Polish students from LaGuardia College, are assisting us in this program. In total we have now seven volunteers, who also take part in handling the queries, conducting fundraising and in other activities.

Thanks to the funding we received from the Polish Senate, for 3 months

a librarian from the National Library in Warsaw had been cataloging books in our library. We also have two professional archivists who modernized the archival collections. Their work was paid by the Ministry of Culture and National Heritage in Poland.

Our financial situation is stable. The Institute received three will bequests. Thanks to prudent investing of our funds, we had no losses in connection with the current economic crisis. Our budget deficit for the last annual reporting period was reduced by about US\$ 20,000 in comparison with the previous year.

Restoration work and painting have been done on the first floor of the Institute. The cost of renovation was relatively low thanks to the kindness of the „Handyman” company from Clifton, NJ.

The Institute maintains lively contacts with local organizations in New York: with the Polish General Consulate, SWAP, Polish Institute of Arts and Sciences, and the Kosciuszko Foundation. President Magda Kapuścińska and director Iwona Korga participated in the Conference of Museums, Archives and Libraries in the West, which aims to strengthen mutual cooperation between Polish organizations in Europe, Canada and America.

We maintain contacts and cooperate with several institutions in Poland:

- With the Head Office of the State Archives we cooperate in the area of digitization of archival documents in order to merge similar collection of both institutions
- With the Institute of National Remembrance (IPN) cooperation is planned in the field of research and digitization of sources held by the Pilsudski Institute and IPN
- With the National Library we cooperate on digitization problems and internships for librarians for the Institute. The Library provides specialization courses in digital recording of journals, documents and books, since digitization is now of the most importance for libraries and archives worldwide.
- We are also in contact with the Polish Institute of International Affairs, with Mr Krzysztof Jaraczewski, the director of the future Pilsudski Museum in Sulejowek, with Mr Andrzej Przewoznik, president of the Pilsudski Institute in Warsaw, with the Foundation for Polish Science, with the Polish Television, and with the Polish National Cultural Center.

We hope that these contacts with organizations in Poland will not only result in further fund for the Institute, but also will also boost wider cooperation with Poland.

Information about the activities of the Pilsudski Institute has been spreading and during 2008 close to 100 new members joined. We are being recognized for our efforts in popularizing Polish history and culture abroad. We have financial and moral support of our members, sponsors, friends and institutions in Poland. We hope that this support will continue and we are confident that next year will be even better.

*Executive Committee
Pilsudski Institute of America*

Library and Archives

Every year, we have archivists from the Polish State Archives and librarians from the National Library who come to do their internship at the Institute. Interns work on modernizing and cataloging our library and the archival collections. They help with queries, fundraising, and other everyday activities of the Institute. Last fall we hosted two archivists, Anna Zak and Danuta Bzura and one librarian, Elzbieta Przesmycka. These young ladies from Poland were always willing to help and build a great working team.

There is still a lot to be done both in archives and library. This year, we expect an archivist and a librarian who will continue cataloging and updating our collections.

Meetings

During the reporting year (May 2008-April 2009) the Pilsudski Institute organized the following public programs:

- six movie shows, mostly documentary films relating to the complicated history of Poland. TVP – Polish Public Television is sponsoring some of them. All films are in Polish with English subtitles.
- there were twelve meetings such as book presentations, talks on history and geography, as well as historic seminars.
- there were two history lessons for children and teenagers from the Polish Consular School
- one researcher and one film company came to gather archival materials for upcoming documentary films.

During the last year thirty researchers visited our archives, They came from Poland and USA. Among them: Piotr Długolecki from the Polish Institute of International Affairs, dr Sławomir Łukasiewicz from the Institute of National Remembrance, Alicja Bieńkowska from the Mikołaj Kopernik University in Toruń conducted complicated research, each one lasting for a month.

The Pilsduski Institute received 100 queries via e-mail regarding archival holdings, family genealogy and history problems. We were able to respond to most of them. More than 30 researchers from Poland, Germany and USA received copies of the requested documents from our archives.

Conferences

- dr. Magda Kapuscinski and dr. Iwona Korga attended the **Conference of Museums, Archives and Libraries in the West** which took place in Rome on September 11-13. They gave presentations related to the Institute's activities and archives. This event is organized each year by different organization – member of Conference – from such countries as Italy, Great Britain, Canada, Switzerland and America. These conferences allow for close mutual contacts among Polish organizations, discusses their problems, activities and achievements.

- dr. Iwona Korga attended the convention of the **Polish American Historical Association (PAHA)**, where she gave the lecture *How World War II Affected the Polish East Side 1939*. During this conference, Dr Korga received very prestigious award "Swastek prize" for the best article published in magazine *Polish American Studies*.

Digitization

At the beginning of the year the Institute launched its digitization program. We plan to process systematically all archival documents held by the Institute into digital form for two reasons: to preserve the unique archival resources and to make them available to all interested parties through the Internet. In carrying out this program and providing archives on-site, the Institute conforms to U.S. copyright law.

Digitization is considered expensive, primarily because of the cost of manual work required for handling the documents, particularly manuscripts. This is difficult to automate. On the other hand, the cost of the necessary equipment is relatively low.

We were able to start the process of converting paper archives to digital form thanks to the generosity of the New York business institutions and individuals. At this point we would like to express our warm acknowledgement to the Polish and Slavic Federal Credit Union, the Adamba Imports International, International Trade Wall Street, Chevron Company, and to our president Magda Kapuscinska. These funds have enabled us to provide two positions for completion of the digitization.

Digitization at the Pilsudski Institute would not have been possible without participation of volunteers. Young volunteers are working with great enthusiasm on the complex process of scanning and description of documents. They are learning about archives, imaging, and metadata. Their work is interesting because they can learn about history by viewing original documents. It shows them the past and affords them the satisfaction of contributing to something essential for Poland. Dr. Arthur Kowalski, specialist in imaging and a member of the Board, and vice president dr Marek Zielinski are giving instruction in various aspects of digitization.

We are working on several projects which are either already on the website or will be soon available. The Silesian Uprising (partly presented on the web) and the Polish Government in Exile 1939-1986 are among them. The latter is part of a cooperative program with The Head Office of the State Archives that includes combining archives of both institutions. Thanks to the very efficient work of Sylwia Niczewska, who leads this project, we have already covered more than 50% of that collection. To illustrate this archive we started digitization of photos from related photograph collections.

First consul of independent Poland in New York Konstanty Buszczyński (1856-1921)

– *Danuta Piątkowska*

In November 1918 Poland became an Independent State and in 1919 diplomatic relationship were established between Poland and the United States. Konstanty Buszczyński, a distinguished member of a gentry family from eastern Poland, was appointed first Consul of the independent Polish Republic in New York. He was a highly educated industrialist and a producer of sugar beet seeds on a farm in Niemiercze near Podole, and from 1906 in Narodowa Gorka near Krakow. Thanks to his perseverance and passion, he successfully gained a dominant share of the world market for sugar beet seeds.

Konstanty Buszczyński

He was the son of Stefan Buszczyński (1821-1892), a landowner, a political writer, a journalist, and polyglot, and of Helena, born Hlebicka-Józefowicz. The family was very patriotic. Through grandfather Vincent they were involved with the Dabrowski legions, through a great grandfather with the Kościuszko insurrection. Konstanty's father took part in the 1863 January Uprising. Konstanty Buszczyński loved his country and practiced the civic virtues of a strong character, diligence and kindness. He went to high school in Dresden, then completed higher education studies in agronomy in Riga. He raised the run-down property Niemiercze to prosperity. In 1886, together with his cousin Michał Łążyński, he founded his company, one of the first in the former Polish lands. This company producing sugar beet seeds, of "Konstanty Buszczyński and sons", existed until 1939. The Polish sugar beet seeds were known as one of the best in the world.

Before he came to the United States as the Polish consul, Konstanty Buszczyński visited this country twice: in 1910 and in 1912. He traveled all over America. To compare experiences, on his trips he visited sugar-beet growing and seed producing centers. The largest sugar companies were in California (eg. Speckels and Oxnard), also in Utah and Idaho. "When I founded the sugar plantations of sugar beet seeds on these farms, I found warm support (...)" – he wrote about his American experience. He got some very useful advice from James Wilson, at the time the secretary of agriculture (1897-1913) in the U.S. federal government.

In 1919, after Poland became independent, on the recommendation of Prime Minister Ignacy Jan Paderewski, Konstanty Buszczyński was appointed Consul General of Poland in the United States. When accepting this position he reserved the right to hold it for a short time until the consulate became fully functional and he refused compensation for his work..

The formal, ceremonial inauguration of the Polish Consulate General in New York was held at the Hotel Gotham, 55 Street and Fifth Avenue in Manhattan, on August 14, 1919. The consulate was located at 40 West 40th Street. The well organized office, by January 1920 employed dozens of people. Buszczyński's secretary was Leon Orłowski, who then began his great diplomatic career.

The new consulates and diplomatic missions generated controversial reactions among some Polish groups. Buszczyński's contacts with people from the National Defense Committee led to a campaign orchestrated by the National Polish Department to ignore Polish consulates and mission in Washington.

Konstanty Buszczyński resigned from the consulship in March 1920 and returned to Poland. He died on January 12, 1921 in Krakow.

LISTA CZŁONKÓW INSTYTUTU

PATRONI INSTYTUTU

Prof. Zbigniew Brzeziński	Mr. Henryk J. Nowak
Mr. E. J. Derwiński	Mr. R. C. Pucinski
Mr. J.D. Dingell	Mr. D. D. Rostenkowski
Mrs. Barbara Piasecka Johnson	Mrs. Helen V. Wójcik
Sen. Barbara A. Mikulska	

HONOROWI CZŁONKOWIE INSTYTUTU

Mrs. Jadwiga Piłsudska-Jaraczewska	B. Premier RP Jan Olszewski
Mr. Władysław Jędrych	Prof. Zbigniew Wójcik

LEGION HONOROWY

Mr. Andrew Beck	Mr. Leszek Wolfram
Dr Piotr Chomczynski	Mrs. Danuta Cisek
Dr Stanisław Milewski	Mr. Andrzej Cisek
Mr. Edward Pinkowski	

CZŁONKOWIE DOŻYWOTNI

Mr. Adam Bak, NY	Mr. Mieczysław M. Dutkowski, CA
Mr. Eugene Bąk, OH	Mr. Romuald Dymski, NY
Mr. Chester Baldowski, CT	Mr. Andrew Forest, FL
Mr. Andrzej Beck, CT	Mr. Aleksander Frejszmidt, Canada
Mr. Jan T. Bisiński, CA	Mr. Jacek Gałązka, CT
Dr Christopher Boreyko, CT	Mr. Adam M. Golas, CT
The Honorable Hank Brown, DC	Mr. Stanisław W. Grebski, NY
Mr. Joseph Burzański	Mr. Franciszek Herzog, CT
Dr Piotr Chomczynski, OH	Mr. Andrzej Jasiński, NJ
Mr. John Conrad, FL	Mr. Tomasz Jędrzejewicz, TX

Mrs. Kathy Jędrzejewicz, TX
Mr. Roman M. Kabara
Dr Magda Kapuścińska, NY
Mr. Alojzy Kondracki, FL
Mrs. Elizabeth Kondracki, FL
Mr. Henryk Kudliński, AR
Mrs. Wanda Kulpińska-Dezwoł, PA
Mr. Bolesław Łaszewski, NY
Mrs. Caroline E. F. Matecki, NY
Mr. & Mrs. Frank Milewski
Dr Stanisław Milewski, CT
Mt. London Morawski, MI
Mrs. Halina Pawłowicz, FL
Mr. Tadeusz A. Pawłowicz, FL
Prof. Michał A. Peszke, RI
Mr. Michał Polewko, CA

Mrs. Irene Prime, NY
Mr. 7 Mrs. Anton Pliska, IL
Mrs. Maria Rasiej, NJ
Dr Izabela Roman, NJ
Mr. Andrzej T. Romer, Belgium
Mrs. Janina Skarbowicz, CA
Mr. John F. Skibiski, MA
Mr. Leon Sliwiński, Spain
Mr. Henryk Sokolowski, Canada
Mr. Zygmunt Staszewski, NY
Mr. Edmund Sułkowski, Poland
Mrs. Malina Stadnik, NY
Mr. Andrzej Szczotka, MI
Mr. & Mrs. Richard Tolścik
Mr. Eugene J. Trela, OH

CZŁONKOWIE WSPIERAJĄCY

Dr Eduvigia Ancaya, FL
Ewa i Stanisław Babiaryz, NY
Mrs. Dorothy Bajak, NY
Prof. Anthony J. Bajdek, MA
Mrs. Ada Bajor, MA
Mrs. Barbara Beck-Bliven, NV
Mr. George S. Bobiński, NY
Mr. Romuald Bulas, NJ
Lawrence M. Du Buske, M.D., MA
Mr. Stanisław Burzyński, TX
Mr. & Mrs. Paweł Chądzyński, MA
Ms. Stanisława Chowaniec, NY
Mr. & Mrs. Antoni Chrościelewski, NY
Prof. Anna Cienciała, KS
Mr. John D. Czop, NJ
Dr Zbigniew Darzynkiewicz, NY
Dr Elżbieta Darzynkiewicz, NY
Mr. John D. Dingell III, MI

Mr. L. B. Domanski, ID
Mr. Zbigniew Dybczak, AL.
Mark Emisarski & Ania M. Rekas, CT
Mrs. Wanda Eysmontt, NY
Mr. Richard S. Fitol, CT
Mrs. Danuta Futyna, PA
Rafał Gawłowski, Esq., NY
Mr. Ceasar Gaza, NJ
Ms. Christine M. Golaszewski, FL
Mr. Andrzej Grzegorzewski, NY
Mr. Michał Gałązka, ME
Mr. Joseph E. Gore, NY
Mr. Jan Góral, Poland
Dr & Mrs. Ronald J. Hagadus, NY
Prof. Joseph T. Hapak, IL
Mr. Bronisław Idasiak, NJ
Mr. Tomasz Jaworski, MD
Mr. Christopher Kasparek, CA

Mr. Walter Kenworthy, NY
Mr. Joseph E. Kleszczynski, CT
Dr Tomasz Księżyk, TX
Mr. Edward Kuczyński, MI
Dr Julian E. Kulski, VA
Mr. Piotr Kumelowski, NY
Dr Jan Kurdwanowski, NY
Mrs. Barbara Krzywicki, CT
Alexander J. Lapinski, Esq, NY
Mr. Raymond Leśniak, NJ
Prof. Juliusz Łukasiewicz, ON, Canada
Dr Janina Ewa Matthews, OH
Mr.&Mrs. Krzysztof Matyjaszewski, PA
Prof. John Micgiel, NY
Dr Sławomir L. Malendowicz, NY
Ms. Christine Nagorski, NY
Ms. Louise Pacholik, WI
Dr & Mrs. Karol Pilarczyk, NY
Ms. Krystyna Piórkowska
Prof. Robert Ponichtera, VA
Mr. Mirek Rosol, NJ
Mr. Krzysztof Rostek, NY
Mr. & Mrs. Ryszard Rudczyński, FL

Mr. & Mrs. Stanisław Ryś, NY
Ms. Barbara W. Rzacca, MI
Ms. Joanna M. Sawruk, NY
Dr & Mrs. Simon Schochet, NY
Mr. Frank J. Serfas, Canada
Mr. Felix Śmigiel, IN
Mr. Robert Sokołowski, Wash. D.C.
Mr.& Mrs. Zdzisław Julian Starostecki
Mr. Ben S. Stefanski II, OH
Mr. & Mrs. Witold Sulimirski, NY
Mr. Jerzy Świątkowski, NY
Mr. Jan Tomczycki, CT
Mr. Witold Waberski, CT
Mr.& Mrs. Edward Walsh, CT
Mrs. Alexandra Wańkowicz
Mrs. Maria Więckowski Mercer, VA
Mr. Czesław Weiss, NY
Prof. Józef Wierczak, NJ
Dr & Mrs. Stefan P. Wilk, CA
Mrs. Wanda Wolińska, NY
Dr Aldona Vos, NC
Prof. Janusz K. Zawodny, WA
Dr Marek Zieliński, NY

CZŁONKOWIE ZWYCZAJNI

Mr. Richard Adamiak, IL
Mr. Zbigniew Adamski, MI
Prof. Jan Adler, NY
Mr. Jerzy Arndt, NJ
Dr Irena Balawajder, NY
Mr. Rafał J. Balcarek, NY
Mrs. Zofia Bałczewska, NY
Mrs. Bogusława Barnesson, WA
Mr. Zdzisław Baran, NJ
Richard Baranski, OFM. OH
Mr. Władysław Barański, Poland
Dr & Mrs. George Bellak, NY
Mr. Janusz Z. Beer, MD

Mr. Paul Best, CT
Mr. Louis Bielakowski, IL
Mr. Henry S. Bieniecki, AZ
Dr Zbigniew K. Binienda, AK
Prof. Mieczysław Biskupski, CT
Mr. Richard A. Blake, NY
Mr. Stanley P. Bosse, PA
Mrs. Wanda Brodzka, NY
Prof. & Mrs. Andrzej Brzeski, CA
Mrs. Marta Brzóstek
Mrs. Beata Buhl-Tatka, NY
Ms. Alice Catherine Carls, TN
Mr. Walter Cebulski, IL

Dr John Cetnarowski – Cetner, NY
Mr. Bogdan Charlam, CT
Peter & Stefanie Chelkowski, NY
Mr. Jerome Biranowski, NY
Prof. M. J. Chodakiewicz,
Washington D.C.
Mr. Charles Chotkowski, CT
Mrs. Jadwiga Chruściel, NY
Danuta Cimoch, DDS, NY
Mr. Eugene Ciszewski, NY
Ms. Bogumila Cornell, NY
Mr. Edward Cynarski, MA
Mr. Mieczysław Czaplą, MI
Mr.& Mrs. Jan Czaplński, NY
Mr. Kazimierz Czarkowski, IL
Mr. Stanley J. Czerwinski
Mrs. Grażyna Dmowska, NY
Mr. Mirek Denisiewicz, NY
Dr Iwona Dług Korga, NY
Mr. Sławomir Paweł Dobrzański, KS
Mr. Leo Dulacki, AZ
Dr Ronald Domański, NY
Mr. Richard J. Dreszer, VA
Prof. Walter Drzewieniecki, NY
Mr. George Dybicki, NJ
Mr. Edward K. Dzieleński, MA
Mr. David J. Dziuba, IL
Ms. Patricia A. Faulkner, CT
Ms. Agnieszka Florek, CT
Mr. Ryszard Gajewski
Prof. Aleksander Gella, NY
Dr Czesław Gieniewski, NJ
Mrs. Ewa Gierat, CT
Mr. Stefan Ginilewicz, CA
Mrs. Zofia Głodowska, NY
Mr. Wojciech J. Głodowski, NY
Mr. John J. Gmerek, NY
Dr Janusz Gorzyski, NY
Mr. Andrzej Gorczyński, MD
Rev. Kazimierz J. Grotnik, PA
Mr. David E. Grus,
Mr. Czesław Jan Grycz, CA
Mr. Edward S. Gryczyński, VA
Dr Dorota Halicka, NY
Mr. & Mrs. Z.&L. Hasztrakiewicz, FL
Dr Jerzy Hauptmann, MO
Ms. Daine Hussermann, NY
Mr. Andrzej Hempel, PA
Mr. Bohdan Chester Hryniewicz, FL
Mr. Jerzy Z. Hubert, FL
Mr. Richard Hunter, Jr., NJ
Mr. Anna Jachniewicz, NY
Ms. Marianna W. Jachimczyk, NY
Dr Janusz Jachowicz, CT
Brig. Gen. Walter Jajko, USAF, VA
Mr. Edward Jajko, CA
Ms. Sophie T. Janczur, CA
Dr Anna Jaroszyńska-Kirchmann, CT
Mrs. Władysława Jaworowska, NY
Mrs. Alina Jeannopoulos, NY
Mr. Stanisław Jędrysek, NY
Mrs. Eva Jędruch, NJ
Mrs. Grażyna Jonkajtis-Luba, Poland
Mr. Gerald Jozwiak, MI
Mr. Lesław Jurewicz, NY
Mr. John Kaczmarek, NJ
Mr. Eugene Kaleniak, NY
Mrs. Grażyna Kamińska-McNamara, NJ
Mr. Eugene Karol, Jr., RI
Mrs. Janina Katelbach, NY
Mr. Maciej Kazubowski, NY
Henry & Jane Kedron, NJ
Ms. Jadwiga Kessler, NY
Mr. Henryk Kitaszewski, Australia
Mr. Ludomir Kitajewski, CA
Mr. Stephen Klimczuk, VA
Dr Maria Klonowicz-Wisniewski, NY
Mr. Zbigniew K. Kobus, IL
Mrs. Barbara Kochaniak, PA
Mr. Paul E. Konopka, Washington D. C.
Mrs. Zofia Koper, NY
Mr. Alexander R. Koproski, CT
Mrs. Irene M. Korsak, MD
Mr. Rudolph Kosiba, OR

Prof. Wallace J. Kosiński, OH
 Mr. Seweryn Kosmala, IL
 Mrs. Margaret Kostrzewski, PA
 Mr. Stefan Kowalik, IL
 Mr. Stanley Kozaczka, NY
 Mrs. Katherine Kozicki, MA
 Mr. Henry Krawczyk, NY
 Mr. Kazimierz Kramczyński
 Mrs. Joanna Kranc, NY
 Mr. Władysław Krasowski, NY
 Mr. Jan Francis Krawiec, IL
 Mrs. Jadwiga Krzyżanowska, MA
 Mr. Janusz Krzyżanowski, NJ
 Dr Jerzy R. Krzyżanowski, OH
 Dr Jerzy W. Księżniak, NJ
 Prof. John J. Kulczycki, IL
 Mr. & Mrs. Walter Kuskowski, NY
 Mr. Edward Kwiatkowski, MI
 Mr. Max A. Kubicki, NY
 Dr Teofil Lachowicz, NY
 Mr. Krzysztof Langowski, NY
 Mr. Paweł A. Latos, PA
 Mr. John S. Lenkiewicz, MA
 Ms. Joanna Leszczyńska, NJ
 Mr. Roman Leszczyński, NY
 Mrs. Alexandra G. Lloyd, NJ
 Dr Katarzyna Luba, IL
 Mr. Edmund Lubniewski, NY
 Mr. Albert W. Łuczak, NY
 Mrs. Anna Maciejewska Dyba, NY
 Mr. Jerzy J. Maciuszko, OH
 Dr Karen Marie Majewski, MI
 Rev. Canon Philip S. Majka
 Ms. Kasia Malendowicz, NY
 Dr Elżbieta Matynia-Adams, NY
 Mr. Raymond R. Mayer, IL
 Edward J. Meros, Esq., MD
 Mr. Kendall Merriam, ME
 Bożena & Łukasz Mellerowicz, NY
 Mr. Mark Michalski, VA
 Mr. Frank Milewski, NY
 Mr. Mark Milewski, CT
 Mr. & Mrs. Kajetan Morawski, FL
 Mr. George L. Morgan, CA
 Mrs. Claudia L. Mulas, NY
 Mrs. Anna Nabelek, TN
 Col. C.A. Namiesniowski, Canada
 Mr. George Narbut, CA
 Rev. Peter Paul Narkun, NY
 Mr. Jan Natkaniec, NY
 Mrs. Stanisława Natkaniec, NY
 Mr. Jan Niebrzydowski, CT
 Dr Chester M. Nowak, MA
 Mrs. Aleksandra Nowakowska, CT
 Rev. Edward Nowakowski, WI
 Mr. Karol Nawaryński, NJ
 Mr. Richard Oblak, NC
 Mr. Tadeusz Oblak, Poland
 Prof. Karol Olejnik, Poland
 Mr. Peter E. Ollen, NY
 Mrs. Elżbieta Olszewski, NY
 Ms. Barbara Omeluk, Poland
 Mr. Walter Orłowski, NJ
 Dr Stefan Pagowski, Canada
 Mr. Mieczysław Pająk, NY
 Mrs. Krystyna Pawłowicz, NY
 Mrs. Cecilia Patalita, NY
 Dr Danuta Piątkowska, NY
 Ms. Jadwiga Pietraszewska, NY
 Mr. Rick E. Pierchalski, PA
 Mr. Edward Pieniak, NY
 Mrs. Roma Pilarczyk, NY
 Mrs. Joanna Płoski, FL
 Mrs. Róża Piłsudska-Ekimov, TX
 Mr. Józef Piotrowski, NJ
 Mr. Bernard Pitsvada, VA
 Mrs. Beata Pociask
 Mr. Matthew Pomykała, ME
 Mr. Tadeusz Przedpelski, CT
 Prof. James Pula, IN
 Ms. Sophie B. Quay, FL
 Mr. Antoni Rogoziński, WI
 Mr. Adam Rudzki, NJ
 Mr. Marek A. Rudzki, NY

Mr. Michał Rzepecki, Poland
Mr. Anatol Rychalski, PA
Mr. Paul Seiden, CA
Dr Piotr Sierant, CT
Mr. Henry Silka, CA
Mrs. Izabela Siuta, NY
Mr. Piotr Skarbowicz, CA
Christopher and Ewa Skibnicki, FL
Mrs. Zofia Slabyk, NY
Prof. Raymond Sowinski, NY
Mr. Edward Spak, TX
Mr. Tadeusz Szprengiel, NY
Mr. Andrzej Stachowiak, CT
Mr. Philip Stanson, PA
Mrs. Krystyna Stafiej, Poland
Mr. Lukas Stobierski, NY
Mr. Edward Stork, FL
Mr. Stanisław H. Szutzenbach, NY
Mr. Carl S. Stoy, Jr., MA
Mr. M. J. Stoy, CT
Ms. Irena Suhecki-Szewiola, CA
Rev. Marek Suchocki, NY
Mr. Carol Suplicki, AZ
Mr. Stanisław Świdorski, NY
Mr. Peter Święcicki, MI
Mr. Jan M. Święcicki, CT
Dr Jerzy Świerbutowicz, NY
Mr. Robert Synakowski, NY
Mr. John Szalyga, NY
Mr. Mrs. Jerzy Szczepieniec, NY
Dr Alina S. Szczesniak, NY
Mr. Włodzimierz Szer, CA
Mr. Tadeusz Szprengiel, NY
Mr. George R. Szymański, PA
Mr. Zbigniew Tazbir, NH
Dr Nina Thiessen, NY
Mr. Jerzy P. Tumaniszwili, OR
Ms. Ann S. Turalski, NJ
Mr. Wiesław Turlejski, Canada
Mrs. Bożena Urbanowicz-Gilbride, NY
Dr Andrzej Vorbrod, NY
Mr. & Mrs. Wojciech Walczak
Prof. Piotr Wandycz, CT
Mrs. Anna Wagner-Findeisen, NJ
Mrs. Elizabeth Wasutyński, CT
Mr. Peter Wendolski, NY
Acybiskup Szczepan Wesoły, Italy
Rev. Timothy Whalen, MI
Mr. Wallace West, FL
Mr. John Wiernicki, MD
Mr. Denis Witkowski, MI
Mr. S. Wierzbicki, NJ
Dr Ryszard Winter, NY
Mr. Andrew Wise, NY
Mrs. Gabriela Wis-Surel, CT
Ms. Irena Wolicka, NY
Mrs. Barbara Wierzbiańska, NY
Mr. John Wisniewski, CT
Mr. Edward Witanowski, NY
Mr. Stanley Wlodarczyk, CT
Mr. Rafał Wojczulanis, NY
Mrs. Eliza Wojtaszek, VA
Prof. Bronisław Wojtun, TN
Mr. Mark Wolfram, WA
Dr Jadwiga Wołek, CT
Mr. Kazimierz Wysocki, NJ
Mrs. Monika Yaworski, NY
Mr. Walter Zacharasiewicz, MD
Mr. John H. Zadarnowski, MO
Mr. Edward Zadworny, CT
Mrs. Alicja Zadrożna-Fizman, IN
Ms. Elżbieta Zamkotowicz, NY
Mr. Theodore L. Zawistowski, FL
Mr. Stanley J. Ziemianski, OH
Mrs. Helena Zolkowski, IL
Mr. Andrzej Ziobroń, Poland
Ms. Angela Zubrzycki, NY

CZŁONKOWIE KRAJOWI

Adam Bidas
Miroslaw Boruta
Dr Henryk Bułhak
Andrzej Gwiazda
Grzegorz Hajdarowicz
Eugeniusz C. Król
Dr Antoni Lenkiewicz
Antoni Macierewicz
Leszek Moczulski
Dr Kornel Morawiecki

Dr Wojciech Myślecki
Dr. Piotr Naimski
Wiesław Ochman
Dr Maria Pestkowska
Aleksander Graf Pruszyński
Dr Sławomir Radoń
Tadeusz Stański
Izabela Szeremetiew
Dr Romuald Szeremetiew
Dr Bohdan Urbankowski

CZŁONKOWIE INSTYTUCJE

Church of St. Stanislaus, NY
Friends of Wilno Association, IL
Fundacja Kościuszkowska, NY
Hoover Institution, CA
Polish Air Force Veterans Association, CA
Polish American Congress, FL
Polish American Club of Sarasota, FL
Polish American Library, OH
SPK Branch No 6, Canada
Polish American Library, OH
Polish Home Army AK Veterans
Association, IL
Polish National Alliance, Lodge 53, IL
Polish Veterans of WWII, No. 53, IL
Polish Veterans Association of B.C.,
Canada
Polonus Philatelic Society, IL
Polstar Publishing Corp., NY
SPK No. 13-Utica, NY
SPK No. 15- Chicago, IL
SPK No. 19 – Boston, MA
SPK No. 32 – Chicago, IL

SPK No. 32 – Baltimore, MD
SPK No.35 – Newark, NJ
SPK No. 39 – Brooklyn, NY
SPK No. 43 – Los Angeles, CA
SPK No. 49 – San Francisco, CA
SPK No. 53 – Chicago, IL
SPK No. 13 – Manitoba, Canada
SWAP No. 2, IL
SWAP No. 12, PA
SWAP No. 36, NJ
SWAP No. 37, MA
SWAP No. 51, NJ
SWAP No. 74, OH
SWAP No. 81, NJ
SWAP No. 103, CT
SWAP No. 111, CT
SWAP No. 119, CT
SWAP No. 149, WI
SWAP No. 173, CA
ZNP Gmina 118, MA
ZNP Grupa 433, IL
ZNP Grupa 31, WI

Firmy / korporacje

Zych Construction Corp., prowadzony przez p. Eugeniusza Zych, – associate member
Classic Travel Agency, prowadzona przez p. Małgorzatę Majcherczyk,
associate member

AMR Mechanical Design, Inc., prowadzona przez p. Anię M. Rekas,
\$250- associate membership

POLAMER Inc., Grażyna Bułka, NY

Janusz & Irena Pogorzelscy, nieruchomości/brokerzy (Century 21 Pogo Realtors)

Lista nowych członków maj 2008 – kwiecień 2009

Dożywotni (\$1000)

Ms. Zofia Wierchun, IL
William Nareski, CT

Firmy/korporacje (\$250)

Classic Travel, Inc., NJ
Klimat Restaurant, NY
Inter-Connection Electric, INC, NY

Członkowie Wspierający (\$100)

1. Ms. Małgorzata Berger, CT
2. Ms. Anna Czekaj Farber, CT
3. Mr. & Mrs. John Czop, NJ
4. Mr. Kazimierz Dadak, VA
5. Mrs. & Mr. Ewa & Jason P. Glazer, NY
6. Mr. Richard Gradkowski, NY
7. Mr. Zbigniew Kantorosinski, DC
8. Mrs. & Mr. Hanna Kelker, NY
9. Ms. Barbara Kepka, NJ
10. Mr. Edward U. Kmiec, NY
11. Mr. Marian Krzyzowski, MI
12. Mr. Cezariusz Leisz, NY
13. Esq. Romuald Magda, NY
14. Ms. Bożena McLees, IL
15. Mr. & Mrs. Milbrandt, PA
16. Mr. Richard E. Organisciak, NY
17. Ms. Rita Orzel, PA
18. Pulaski Association, NY
19. Mr. Stanislaw Rys, NY

20. Mr. Stanislaw Skrowaczewski, MN
21. Ms. Anna Szpinder, IL
22. Ms. Jadwiga Waszczyk, NY
23. Ms. Aldona Z. Wos, NC

Członkowie Zwyczajni (\$50; emeryci i studenci – \$25)

1. Mr. Jan T. Archacki, NY
2. Mr. William C. Auden, CT
3. Mr. Frank Austin, NY
4. Mrs. Ada Bajor, MA
5. Dr John Beatty, NY
6. Mr. Leon Bialkowski, AZ
7. Ms. Alicja Bienkowska, Poland
8. Mr. Zdzislaw M. Bobrowicz, NJ
9. Mr. Stanley Bosse, PA
10. Mr. John G. Brosky, PA
11. Mr. Richard F. Brzozowski, NY
12. Mr. Frank Bulsiewicz, NY
13. Ms. Lucja Cannon, NY
14. Mr. John A. Center, NY
15. Mr. Richard S. Chabior, MA
16. E.A. Chmielowski CPCU, IL
17. Mr. Edward Chrobot, IN
18. Mr. Henry Cierpikowski, CT
19. Ms. Emily Cohen, MA
20. Mr. Marek Cypryk, Poland
21. Mr. & Mrs. Frederick & Halina Dammont, NJ
22. Ms. Danuta Daniec, TX

23. Mr. Peter Deal, PA
24. Mr. Valerie DePeris, PA
25. Ms. Helen S. Devlin, NY
26. Mr. Stanley Dzierzeski, MA
27. Ms. Kathryn Erat, MA
28. Ms. Genevieve B. Fellers, OH
29. Mr. Bogdan Fryszczyn, NJ
30. Mr. Ryszard Gajewski, CA
31. Mr. Boguslaw Gaweda, NY
32. Mr. Mikolaj Gawlik, NY
33. Mr. Ryszard Gesicki, NY
34. Ms. Janina Golab, IL
35. Mr. Alexander Henderson, NJ
36. Mr. Gerald Janusz, PA
37. Mr. Stanislaw Jonas, NY
38. Ms. Aleksandra Jurewicz, PA
39. Mr. John Kaczmarek, NJ
40. Mr. Stephen J. Kasprzak, NY
41. Ms. Barbara Klimek, NY
42. Mr. Gregore Kolasa, NY
43. Mr. Rudolph Kosiba, OR
44. Mr. Anthony Krzystofik, MA
45. Mr. Paul Krzywicki, PA
46. Mr. Janusz Kucharski, NY
47. Mr. T.W. Kurczynski, OH
48. Mrs. Grazyna Lech, NY
49. Mr. John S. Lenkiewicz, MA
50. Mr. George Leoniak, NJ
51. Ms. Helen Lesnik Mistak, NY
52. Mr. John A. Mack, MI
53. Mr. Dariusz Marzec, NY
54. Mr. William J. Miller, PA
55. Prof. George Morgan, CA
56. Mr. Andrzej Myc, MI
57. Mr. Richard Narog, NY
58. Mr. Thaddeus R. Nieduzak, NJ
59. Mr. Paul Novak, MA
60. Ms. Bernadette O'Keefe, NY
61. Mr. Henryk Olbrycht, NY
62. Mr. Pawel Pachacz, NY
63. Mr. Edward Palen, NY
64. Mr. Henry Paluszek, NY
65. Mr. Stanley Palys, MA
66. Ms. Helen Pasciak, NY
67. Ms. Kitty Passett, CA
68. Ms. Genia Peterson, NJ
69. Prof. Wieslawa Piatkowska-Stepniak, Poland
70. Mr. Marian Poczobutt, NY
71. Mr. Thomas Prokopowicz, MA
72. Ms. Magda Prus, TX
73. Ms. Anna Pyz, NY
74. Mr. Gilbert Rappaport, TX
75. Mrs. Iwona Riess, NY
76. Mr. Andrzej Riess, NY
77. Mr. & Mrs. Chester Rog, MN
78. Mr. Janusz Romanski, PA
79. Mr. Edward L. Rowny, DC
80. Mr. & Mrs. John & Susan Saletnik, MA
81. Ms. Joanna M. Sawicka, MA
82. Ms. Elizabeth Julia Sepich, AZ
83. Dr Anna Sliz, Poland
84. Ms. Margaret Solomon, NY
85. Mr. Raymond Sowinski, NY
86. Space/Earth Science Technologies, DE
87. Dr Edmund K. Spak, TX
88. Mr. Walter Stojanowski, NY
89. Mr. Edward V. Stork, FL
90. Ms. Danuta Swiecicka-Lloyd, PA
91. Ms. Anna Szpindor, IL
92. Mr. Andrew S. Szyposzynski, NJ
93. Mr. Krzysztof Walski, PA
94. Rev. Timothy Whalen, MI
95. Mr. John Wlodkowski, ME
96. Ms. Eliza Wojtaszek, VA
97. Mr. Kazmier Wysocki, NJ
98. Mr. Patrick Young, TX
99. Mr. Wallace Zielinski, PA

DEKLARACJA

Proszę o przyjęcie mnie na członka Instytutu Piłsudskiego.

Załączam czek lub *Money Order* tytułem rocznej składki członkowskiej:

..... \$ 50.00	członkowie zwykli
..... \$ 25.00	studenci i niezasobni emeryci
..... \$ 100.00	członkowie wspierający
..... \$1000.00	członkowie dożywotni
..... \$ 100.00	członek Instytucja (Organizacje Non-Profit)
..... \$ 250.00	członek Instytucja (Firmy)

Imię i nazwisko

Adres

Miasto Stan Kod poczt.

Telefon (.....)

Data Podpis

Tytułem darowizny na rzecz Instytutu Piłsudskiego załączam czek lub *Money Order* na sumę

Czeki lub *Money Orders* proszę wystawiać na:

PIŁSUDSKI INSTITUTE OF AMERICA

Prosimy o pamięć o Instytucie podczas sporządzania testamentu.

Składki członkowskie, darowizny oraz zapisy testamentowe są zwolnione od podatków (tax deductible).

APPLICATION

I hereby apply for membership in the Piłsudski Institute of America.

I enclose my check or *Money Order* for my annual membership fee:

..... \$ 50.00	Regular Members
..... \$ 25.00	Students and Retired
..... \$ 100.00	Sustaining members
..... \$1000.00	Life Members
..... \$ 100.00	Associate Membership (Non-Profit Organization)
..... \$ 250.00	Associate Membership (Corporations)

Name

Street

City State Zip Code

Telephone (.....)

Date Signature

I would like to make a donation \$.....

Please make check or *Money Order* payable to:

PIŁSUDSKI INSTITUTE OF AMERICA

Membership fees as well as any donations to the Institute are tax deductible.

SPONSORZY

SENAT

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

SEMPER POLONIA

FUNDACJA

CLASSIC TRAVEL, INC.

Inc. in 1984.

www.classic-travel.com 1-973-473-3845

TRAVEL WITH CLASS,,, TRAVEL WITH US...

BISON GRASS VODKA

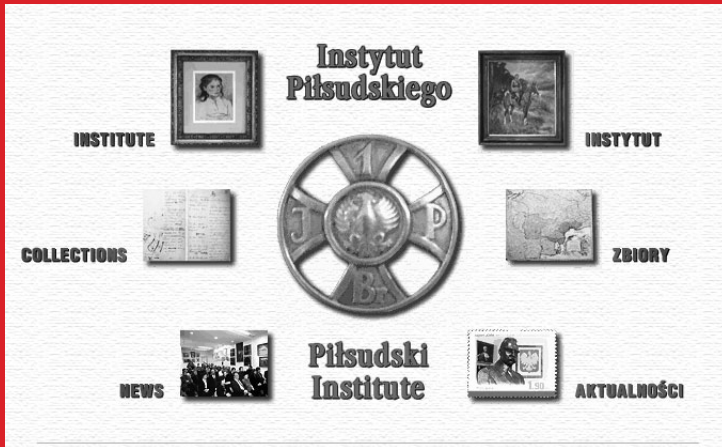

TRADEWALLSTREET INTERNATIONAL

TELEWIZJA POLSKA

WWW.PILSUDSKI.ORG

A NOT-FOR-PROFIT EDUCATIONAL INSTITUTION

(CONTRIBUTIONS ARE DEDUCTIBLE FOR INCOME TAX PURPOSES - 501(c)(3))

180 SECOND AVENUE, NEW YORK, NY 10003
tel. 212-505-9077, fax 212-505-9052, e-mail info@pilsudski.org